Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

NAJER FOLKSBLAT | פרייז 20 גראָשן! | הײַנט 8 זײַטן.

נײַער פֿאָלקסבלאַט

אונפּאַרטייאישע פּאָליטיש-געזעלשאַפטליכע טאָג-צייטונג

Nr. 39/1639	לאָדז, דאָנערשטאָג, ד' אדר א' תרפ"ט	זיבעטער יאָהרגאַנג	Łódź, Czwartek 14 lutego 1929 r.	Nr. 39/1639

אַדרעס פֿון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּיעטריקאָווער 21, טעל. 24-71 | Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 24-71.

וואַרים-שטובן און דערנערונגס-פּונקטען

מוזען תּיכּף אָרגאַניזירט ווערען אין אַלע עקען פֿון לאָדז.

איניציאַטיוו פֿון „נ. פֿאָלקסבלאַט" צו העלפֿן דער אָרימער בעפֿעלקערונג אין די שווערע טעג פֿון קעלט

קהלה-פֿערוואַלטונג זאָגט צו מאַטעריעלע אונטערשטיצונג.

אַנ'אַפּעל צו די יודישע פֿעראיינען און אינסטיטוציעס

די אומגעהויערע קעלטען, וועלכע האָבן אַרומ־גענומען מיט זייערע אייזיגע צוואַנגען שטאָט און דאָרף, האָבן געבראַכט די אָרימע בעפֿעלקערונג פֿון אונזער שטאָט צו אַ מצב, וואָס גרעניצט שוין נישט, נאָר איז פּאַקטיש פֿערוואַנ־דעלט געוואָרען אין אַ קאַטאַסטראָפֿע.

עס ליידען פֿון דער קעלט אַלע. אָבער בעת פֿאַר די פֿערמעגליכע טיילען פֿון דער בעפֿעלקערונג ברענגען די פֿרעסט קלענערע אָדער גרעסערע אומ־בעקוועמליכקייטען, זענען זיי פֿאַר דער גרויסער מאַסע אָרימקייט אַ קלאַפּ, וואָס צילט דירעקט און בוכשטעבליך אין זייער פֿיזישער עקזיסטענץ. מענ־שען קומען אום אין בוכשטעבליכען זין פֿון וואָרט. די ליידען פֿון קינדער, נאַקעטע און באָרוועסע, וואָס זענען אויסגעשטעלט אויף דער ווירקונג פֿון די קעלטען, נישט האָבענדיג מיט וואָס צו דערוואַ־רימען זיך, גייען אַריבער אַלע גרעניצען. פֿון די אָרימע יודישע קוואַרטאַלען און שיכטען פֿון אונזער שטאָט טראָגט זיך אַ מוראדיגער וועה-געשריי: ראַטעוועט! ווייל זאָל אַזאַ מצב דויערען נאָך געציילטע טעג, דאַן גייען מיר אונטער. דאַן קומט אַ מזאַליע פֿון קראַנקהייי־טען און ליידען, וואָס וועט פֿערפּלייצען די גאַנצע שטאָט און וועט מוזען עפֿענען די אויערען און אויגען אַפֿילו פֿון טויבע און בלינדע.

אין אַזאַ מין קאַטאַסטראָפֿאַלען מאָמענט וואָלט נעראַרפֿט פֿון זיך אַליין, סטיכיייאיש זיך דערוועקען די געזעלשאַפֿטליכע איניציאַ־טיוו, דער אינסטינקט פֿון שוץ און זעלבסטשוץ. עס וואָלטען ווי לויט דער בעזעונג פֿון אַ צויבער־שטאָק נעראַרפֿט אויסוואַקסען אַנשטאַלטען פֿון שנעלער הילף פֿאַר די, וואָס זייערע ליידען האָבן קיין שיער נישט. מיר האָבן שוין געהאַט אין דער געשיכטע פֿון אונזער שטאָט אַזעלכע מאָמענטען, ווען די גע־זעלשאַפֿטליכע איניציאַטיוו, געטריבען פֿון רחמנות און בעוואוסטזיין פֿון נויטיגער הילף, האָט אויפֿגע־ברויזט ווי אַ דערקוויקענדער קוואַל, און די הילף האָט גאַראַנטעוועט הונדערטער און טויזענדער.

ליידער מוז מען קאָנסטאַטירען, אַז נישט קוקענ־דיג אויף דער דראָהענדיגער לאַגע, נישט קוקענ־דיג אויף די הילפֿרופֿען פֿון מענשען, וואָס געפֿינען זיך אויף דער שוועל פֿון ליידענפֿולען אונטערגאַנג, איז די איניציאַטיוו נאָך נישט ענטשטאַנען. ליידער ווייסען מיר נישט צו פֿערנאָטירען קיין פֿאַלען, ווען אינסטיטוציעס אָדער פֿעראיינען זאָלען אויסנוצען זייערע מיטלען, אָרגאַניזאַציע, מענשען־קראַפֿט און ענערגיע פֿאַר דער אומגעהויער וויכטיגער הומאַני־טאַרער אַרבייט.

און דאָ איז דאָך וויכטיג יעדע זאַך, אַפֿילו דאָס מינדעסטע, דאָס קלענסטע, וואָס קאָן נאָר געבען די ערשטע הילף און דערמיט אפשר פֿערמיי־רען די ערגסטע פֿאָלגען פֿון קעלט און פֿראָסט פֿאַר דעם יחיד. אַ גלאָז טיי מיט אַ שטיקעל ברויט, אַ טעלער הייסע זופּ, אַ ווינקעל וואו אָנצוּוואַרימען די אָפּגעפֿרערנע גלי־דער קאָן דאָך שפּילען אַנ'ענטשיידענע ראָלע אין גורל פֿון אַ מענשען, וואָס פֿאַלט, קומט אום פֿאַר קעלט.

אונזער רעדאַקציע האָט דעריבער בעשלאָסען צו נעהמען אויף זיך די איניציאַטיוו אויפֿצוּוועקען די אינסטיטו־ציעס און געזעלשאַפֿטען, וועלכע קאָנען אַ געוויסע הילף אָרגאַניזירען, צו בעוועגען זיי באַלד צו דער הילפֿס-טעטיגקייט צוצוטרעטען. אונזער געדאַנק איז, אַז עס זאָלען אין פֿערשידענע ער־טער פֿון דער שטאָט, אין פֿרייע לאָקאַלען פֿון געזעלשאַפֿטליכע און פֿילאַנטראָפּישע אינסטיטוציעס געעפֿענט ווערען וואַרים־שטובן און דערנעהרונגס-פּונקטען, וואו דער אָרימער, פֿערפֿרוירענער פֿערביינגעהער זאָל קאָנען זיך אָנוואַרימען און בעקומען אומזיסט טיי מיט ברויט.

דאָס איז פֿערבונדען מיט הוצאות. און מיר צווייפֿלען נישט, אַז פּריוואַטע מענשען וועלען זיך אָפּרופֿען אויף דער איניציאַטיוו און וועלען העלפֿען דער אַקציע מיט געלד־מיטלען. כּדי אָבער צו זיכערען דער אַקציע די באַלדיגע אויספֿיהרונגס-מעגליכקייט, כּדי צו האָ־בען גאַראַנטירט די גרונד-סומע, וואָס איז וויכטיג פֿאַר דער אַקציע, האָבן מיר זיך געוועגדט צו דער לאָדזער קהלה-פֿערוואַלטונג. מיר האָבן מיטגעטיילט וועגען אונזער אידעי דעם פּרעזעס פֿון דער קהלה־פֿערוואַלטונג, ה' מינצבערג און דער אָנוועזענהייט פֿון וויצע-פּרעזעס בערגער, און די דאָזיקע שוויאַט לאַזסקי, זאָמערפֿעלד און סעקרעטאַר נאַרעל. און מיר קאָנען מיט צופֿרידענהייט מיטטיילען, אַז פּרעזעס מינצבערג האָט צוגעזאָגט די פֿולע אונטערשטיצונג מצד דער קהלה פֿאַר דער דאָזיגער אַקציע.

עס נעהמט אַלזאָ בלויז אין אַביסעל גוטען ווילען און אָפּפֿערוויליגער אַרבייט, און עס וועט קאָנען אָפּגעטאָן ווערען אַ גרויסע אומגעהויער וויכטיגע הילפֿס־אַרבייט.

מיר אַפּעלירען צו די געזעלשאַפֿטען און פֿעראיינען, וועלכע האָבן די מעגליכקייט בײַ זיך אין די לאָקאַלען איינ־צואָרדנען וואַרים-שטובן און דערנעה־רונגס-פּונקטען, תּיכּף צוצוטרעטען די־זאַך צו אָרגאַניזירען!

כּדי פּראַקטיש אַדורכצופֿיהרען די אָרגאַניזירונג פֿון דער אַקציע צו שאַפֿען אַ רייה וואַרים-שטובען דערנעהרונגס-פּונקטען, עווענטועל אויך בעוועגליכע טיי-קוכען, וואָס זאָלען פֿערטיילען טיי און ברויט אין דער גאַס פֿאַר דער אָרימער יודישער בעפֿעלקע־רונג אין לאָדז רופֿט צונויף אונזער רעדאַקציע אויף הײַנט האַלב 9 אַ ווינער אין אָוונט אַ פֿעראַזאַמלונג פֿון פֿאָרשטעהער פֿון די פֿעראיינען און געזעלשאַפֿט־ליכע טוער.

פֿאָלגענדע פֿעראיינען ווערען געבעטען צושיקען זייערע פֿאָרשטעהער: תּומכי אורחים, בית לחם, נותן לחם, תּלמוד־תּורה, פּעפּער־גאַס, משמורת החולים, עזרת אחים, סיני, בני־ציון (נייערס ראַיאָן), באר מרים, תּלמוד-תּורה דאָלנאַ-גאַס, לינת אורחים, מחזיקי חולים, גמילת חסדים נרינעם מאַרק, ווערען דרינגענד געבעטען פּינקטליך צו קומען. די יעניגע פֿעראיינען, וועלכע זענען דאָ צופֿעליג נישט אויסגע־רעכענט געוואָרען דאַרפֿען זיך אויך אונבעדינגט אָפּ־רופֿען אויף אונזער אַפּעל און אויך שיקען זייערע פֿאָרשטעהער צו דער דערמאָהנטער פֿערזאַמלונג.

נעכטיגע זיצונג פֿון סענאַט.

געוועהלט 4 מיטגלידער פֿון מלוכה-טריבונאַל. — אָפּגעוואָרפֿען דעם סיים בעשלוס וועגען אָפּלעגען אויף אַ יאָהר די רעאָרגאַניזאַציע פֿון געריכטס-וועזען.

וואַרשאַ, 13 (יט"א טעלעפֿאָניש) שוין נעכ־טען איז געווען בעוואוסט, אַז דער סענאַט-מאַרשאַ־לעק שימאַנסקי וועט אין זיין פֿייערליכער רעדע אָנ־גרייפֿען דעם סיים, צוליב דעם זענען צו דער הייג־טיגער סענאַט-זיצונג געקומען אַלע מיניסטאָרען און אויך פֿיל רעפּוטאַטען.

ס'איז טאַקע אַזוי געשעהען, דער סענאַט־מאַרשאַלעק האָט קודם כּל כאַראַקטעריזירט די געשיכטע פֿון פּוילישען פּאַרלאַמענט, וועלכער איז געשאַפֿען געוואָרען דורכ'ן ערשטען מאַרשאַל פֿון פּוילען, לויט דער רעדע פֿון סענאַט-מאַרשאַלעק איז די פּאַרלאַמענטאַרישע אָרדנונג אין פּוילען די פּאַסיגסטע. דער סיים איז אָבער נישט דער פּאַסי־גער, ער איז נישט דער פּאַסיגער און ער איז שטענדיג אַרויסגעטרעטען געגען מאַרשאַל. אַזוי קען נישט בלייבען און די קאָנסטיטוציע מוז געענדערט ווערען אויף דעם אופֿן, אַז די פֿעהלערען זאָלען בעזייטיגט ווערען.

דער מאַרשאַלעק האָט ערקלערט, אַז עס מוז בעעהרט ווערען דער אָנדענקען פֿון ערשטען פּרעזי־דענט נאַרוטאָוויטש און ס'וועט אויפֿגעשטעלט ווערען אַ רענקמאָל אויפֿ'ן סיים־הויף.

די סענאַטאָרען פֿון „ווייזוואָלעניע" האָבען בעת דער רעדע פֿון מאַרשאַלעק שימאַנסקי פֿערלאָזט די זיצונג.

סענאַטאָר שטשוק (פּ.פּ.ס.) האָט שאַרף פּראָ־טעסטירט געגען דער רעדע פֿון מאַרשאַלעק.

דאַן זענען פֿאָרגעקומען די וואַהלען פֿון 4 מיט־גלידער פֿון מלוכה-טריבונאַל. עס זענען אויסגע־וועהלט געוואָרען: יוזעף בעק, גען. זשעליגאָווסקי, פּראָפֿ. אַסזאַלר באַלצער און זיגמונט נאָוויצקי. דער קאַנדידאַט פֿון פּ.פּ.ס. אַרוו. בערענסאָן איז דורכגעפֿאַלען.

דאַן איז איינשטימיג ראַטיפֿיצירט געוואָרען דער קעלאָג-אָפּמאַך.

סען. ראָמבסקי האָט רעפֿערירט די פֿראַגע וועגען די געשעהענישען אין גאַליצישען שטעטעל ראַטשיטשע, דער רעפֿערענט איז געקומען צום אויספֿיהר, אַז די רעגירונג האָט קיין שום שולד נישט דערין.

סען. מאַקוכא (אוקראַינער) האָט ערקלערט, אַז די פּאָליציי האָט פֿאָרט געשאָסען אין די מענ־שען, וועלכע האָבען נישט דערלאָזט קיין שטרייק־ברעכער פֿיהרען האָלץ, איבעריגענס, האָט דאָך דער אינערן-מיניסטער אַליין מודה געווען, אַז די פּאָליציי שיסט.

מין. סקלאַרקאָווסקי ערקלערט, אַז ער איז שלעכט פֿערשטאַנען געוואָרען, די פּאָליציי וועט שיסען נאָר דעמאָלט ווען עס וועט אונטערגעראָבען ווערען די מלוכה. איצט בין איך שטאָלץ דערויף, וואָס די פּאָליציי שלאָגט נישט.

דער פֿאָרשלאַג וועגען אָפּלעגען אויף אַ יאָהר־צייט די רעאָרגאַניזאַציע פֿון געריכטס-וועזען איז אָפּ־געוואָרפֿען געוואָרען.

האַנדווערקער-פֿעראיין
אַגראַדאָווא 9.
אַכטונג, מיטגלידער!
אַלע נויטבעדערפֿטיגע מיטגלידער קענען קו־מען אין קאַנצעלאַריע פֿון פֿעראיין, כּדי זיך צו רעגיסטרירען צו דער
קויהלען-שטיצע
פֿון דער גמינע.
די פֿערוואַלטונג.

איך בעטייליג מיך אין דעם צער פֿון
דער פֿאַמיליע פּאָזשענטשעווסקי
צוליב'ן פֿריהצייטיגען טויט פֿון זייער אונ־
פֿערגעסליכער טאָכטער
נ"ע
פֿראַניאַ
זייט געטרייסט!
דאָראַ קלין.

אין זאַקאָפּאַנע איז פּלוצלינג אין בליהענדער עלטער געשטאָרבען אונזער קאָלעגע
נ"ע יחזקאל פּופּקאַ
אין דעם פֿערשטאָרבענעם פֿערלירען מיר אַנ'איבערגעגעבענעם קאָלעגע און אַנ'אויפֿריכטיגען פֿריינד, וועמענס אָנדענקען עס וועט קיינמאָל נישט אַרויס פֿון אונזער זכּרון.
זאָל איהם די ערד גרינג זיין!
די ביוראָ-קאָלעגען און פֿריינד.

38.500 יודישע משפחות וועלען קאָלאָניזירט ווערען אין סאָוויעט-רוסלאַנד.

מאָסקווא, 13 (י.ט.אַ. טעלעגראַפיש) דאָ איז אָבגעהאַלטען געוואָרען אַ זיצונג פון „קאָמזעט". אויף דער זיצונג איז בעטראַכט געוואָרען דעם 5-יעהריגען פּלאַן פון דער יודישער קאָלאָניזאַציע. ס'איז פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז ס'וועלען קאָלאָניזירט ווערען נייע 38,500 יודישע משפחות, פון זיי 17,500 אין בירא-בידזשאַן, 15000 אין קרים, 4000 אין אוקראַינא, 4000 אין ווייסרוסלאַנד, 2500 אין די פאַרצאַלירטע פּלעצער אין ווייסרוסלאַנד און 3500 משפחות אין פערשידענע קלענערע ערטער.

וואָס שייך דעם פּלאַן פון אויסטרוקענען די פּינסקער בלאָטעס איז דער ענין איבערגעגעבען געוואָרען דער ווייסרוסישער רעגירונג.

צאָהלונג-שוועריגקייטען פון אַ גרויסער בוי-פירמע.

וואַרשאַ, 13 (טעלעפאָניש). דאָ איז פאָרגעקומען אַ קרעדיטאָרען-פערזאַמלונג פון דער אַקציען-געזעלשאַפט פ. ט. ב. (פּאָלסקיע טאָוואַזשיסטווא בודאָוולאַנע). די פּוילישע בוי-געזעלשאַפט איז איינע פון די גרעסטע בוי-פירמען אין וואַרשאַ. דער יוריסקאָנסולט פון דער אַקציען-געזעלשאַפט האָט ערקלערט, אַז די געזעלשאַפט געפינט זיך אין אַ שווערער פינאַנסיעלער לאַגע און האָט אַ דעפיציט פון 3 מיליאָן זל.

כדי נישט צו דערלאָזען צו אַ קאָנקורס לעגט ער פאָר די קרעדיטאָרען 40 פראָצ. מיט אַ גאַראַנטיע און 60 — אָהן. די קרעדיטאָרען האָבען בעשלאָסען צו שאַפען אַ קאָמיטעט, וואָס זאָל נאָכקאָנטראָלירען די פינאַנסיעלע לאַגע.

צוואַנציג וועלט-שעהנהייטען

שטעלען זיך איין פאַר 4 פּ-ויען, וואָס זענען פעראורטיילט צום טויט.

פּאַריז, 13 (ספּ.טעל.) אין פראַנקרייך איז טיורמע סען-לאַזאר געפינען זיך 4 פרויען פעראורטיילטע צום טויט.

איצט האָבען די פעראורטיילטע בעקומען אומערוואַרטעטע פערטיידיגער פון 20 אייראָפּעאישע „מיסען", וועלכע זענען זיך צוזאַמענגעפאָהרען קיין פּאַריז אויף דעם שעהנהייטס-קאָנקורס.

אין נאָמען פון איהרע חבר'טאָרינס שרייבט די „מיס האָלאַנד" אַ ריהרענדען בריף, אין וועלכען זי בעט דעם פרעזידענט דומערג ער זאָל בעגנאַדיגען די פעראורטיילטע צום טויט.

דער בריף הויבט זיך אָן מיט די ווערטער: „ה' דומערג, ערלויבט די פאָרשטעהערינס פון הונדערט מיליאָן פרויען צו בעטען ביי דעם מענשען, וועלכעס גוטסקייט, ס איז בעוואוסט אין דער גאַנצער וועלט"...

ס איז נישט בעוואוסט, צי וועט דער פּרעזידענט פון דער רעפּובליק קענען ענטפערן אויפ'ן בריף פון די 20 שעהנהייטען. אָבער דומערג האָט זיכער דעם בריף איבערגעלייענט...

ערשטע אַרבייטער-קאָנפערענץ אין אַזיע.

אויך ארץ-ישראל'יגע אַרבייטער וועלען זיך בעטייליגען.

גענף, (ספּ. טעל.) אין די נאָהנטסטע חדשים וועט פאָרקומען אין אַזיען וואַהרשיינליך אין אינדיען, די ערשטע קאָנפערענץ פון די אַזיאַטישע אַרבייטער-אָרגאַניזאַציעס. דאָס צוזאַמענרופען פון אַזעלכע פעריאָדישע קאָנפערענצען פון די אַרבייטער-פערטרעטער פון אינדיען, יאַפּאַן כינאַ און אַנדערע אַזיאַטישע לענדער איז בעשלאָסען געוואָרען אין יולי פ. י. אין לאָנדאָן דורך די אַרבייטער-דעלעגירטע פון אינדיען און יאַפּאַן צו דער לעצטער יעהרליכער קאָנפערענץ פון אינטערנאַציאָנאַלען אַרבייטס-אַמט. די אויפגאַבע פון די דאָזיגע קאָנפערענצען איז געמיינזאַם צו בעראַטען זיך וועגען אַלע אַרבייטער-פּראָבלעמען אין די אַזיאַטישע לענדער.

מען האַלט פאַר זיכער, אַז די ארץ ישראל'דיגע אַרבייטער וועלען זיך אויך בעטייליגען אין דער דאָזיגער קאָנפערענץ.

גרויסע געסט ווערען ערוואַרט אין ארץ-ישראל.

ירושלים, (י.ט.אַ) באַראָן עדמאָנד דע ראָטשילד, דער גרינדער פון די יודישע קאָלאָניעס, קומט קיין ארץ ישראל אויף פּסח. זיין זוהן, מר. דזשיימס דע ראָטשילד וועט אויך קומען צוזאַמען מיט זיין בריהמטען פאָטער.

אויך דער גרויסער יודישער פילאַנטראָפּ נתן שטרויס, פון אַמעריקא, וועלכער האָט איצט געפייערט זיין 81 טען געבורטסטאָג, קומט אויף פּסח קיין ארץ-ישראל. ער וועט עפענען דעם געזונדהייטס-צענטער, וואָס איז דאָרט געשאַפען געוואָרען לכבוד איהם.

איבער 1700 קרבנות

ביי די אומרוהען אין באָמביי.

20.000 פערזאָן האָבען פערלאָזען די שטאָט

פּאַריז, 13 (ספּ. טעל.) לויט די לעצטע ידיעות פון באָמביי דויערן נאָך די אומרוהען ווייטער. ס'זענען ווידער פאָרגעקומען מעהרערע בלוטיגע צוזאַמענשטויסען. ביז איצט זענען אינגאַנצען דער'הרג'עט געוואָרען 87 פערזאָן און שווער-פערוואונדעט 620. די צאָהל לייכט-פערוואונדעטע דערגרייכט איבער 800. פונדעסטוועגען זענען פערהאַן אַ האָפענונג, אַז דעם ענגלישען מיליטער וועט געלינגען סוף כל סוף די אומרוהען צו ליקווידירען.

די שלאַכטען האָבען אויפגעפלאַקערט צוליב די פערשפרייטע קלאַנגען, אַז דער אָפּגעשלאָסענער צייטווייליגער שלום צווישען די מאַכמעדאַנער און אינדוסען איז געבראָכען געוואָרען. די אָנהענגער פון די פיינדליכע פּאַרטייען זענען באַפאַלען איינע די אַנדערע מיט דער גרעסטער אומברחנות'דיגקייט. אַלע באָמבייער קראַנקענהייזער זענען איבערפולט מיט פערוואונדעטע. דאָס רוב פון וועלכע עס האָבען בעקומען שווערע מעסער-שטעכן.

לאָנדאָן, 12 (אַטע) בעת די מאָנטאָגדיגע אומרוהען זענען 4 פערזאָן דער'הרג'עט געוואָרען און 36 זענען פערוואונדעט געוואָרען, די פּאָליציי האָט דורכגעפיהרט איבער 200 אַרעסטען כמעט אַלע געוועלבער און פערווייַלונגס לאָקאַלען זענען געשלאָסען, די פּרייזען אויף לעבענס-מיטעל שטייגען אונגעהויער.

לאָנדאָן, 13 (אַטע) פון באָמביי ווערט מיטגעטיילט, אַז ס'איז דאָרט געשאַפען געוואָרען אַ פרייוויליגע בעוואָפענטע גרופּע, וואָס האָט זיך געשטעלט אלס ציל אָפּצושטעלען די רעליגיעזע קאַמפען צווישען די הינדוסען מיט די מאַכמעדאַנער. ביז איצט זענען געפאַלען 130 פערזאָן און 1600 זענען פערוואונדעט. אין דער אומגעגענד פון באָמביי הערשט אַ שטאַרקע אויפרעגונג.

לאָנדאָן 13 (אַטע) נעכטען האָט אין באָמביי געהערשט רוה. די בעפעלקערונג האַלט אין איין פערלאָזען די שטאָט. ביז איצט האָבען שוין די שטאָט פערלאָזט 20,000 מענשען, די באַהן און די שיפס-געזעלשאַפטען שיקען נאָכאַנאַנד אַרויס ספּעציעלע שיפען און צוגען פאַר די פליטים. אין די ראַיאָנען וואו האָבען אַמשטאַרקסטען געליטען, ווערען אונטער מיליטערישער אויפזיכט פערטיילט לעבענסמיטעל, וואָס ווערען געבראַכט אויף לאַסט-אויטאָס.

אַלע דעפּעשען אונטערליגען אַ צענזור.

פון אייך אייציגען בעזור

אין מיין פּערפומעריע איבערצייגט מען זיך אַליין, אַז די גינסטיגסטע איינקויפס-שטעל פון אַלערהאַנד קאָסמעטישע אַרטיקלען

ווי: זייפען, פּודערן, קעלנישע וואַסערן איז נאָר ביי דער פירמע

D. MARKUS, Piotrkowska 59, tel. 28-02

די פירמע עקזיסטירט פון 1908 יאָהר.

אַכטונג, פּראָווינצער סוחרים! אַז איהר קומט נאָך לאָדז, איינקויפען אייערע קאָסמעטישע אַרטיקלען, בעזוכט מיין פּערפומעריע-לאַגער, וואָס איז שטענדיג פערזעהען מיט אַ רייכען אויסוואַהל פון די נייעסטע פּערפומען, זייפען, פּודערן, קעלנישע וואַסערן — אַלעס צו פאַבריקס-פרייזען.

ביי גרעסערע איינקויפען - ספּעציעלע ראַבאַטען. דאָס בעזוכען מיין פּערפומעריע איז אָהן קויפס-צוואַנג.

ZIEMIOPŁODY.

Dobrze ustosunkowana firma poszukuje, celem rozszerzenia i objęcia wyłącznej sprzedaży interesu, **spólnika** możliwie fachowca z kapitałem do **5000 dolarów.**

Oferty sub. **„Ziemiopłody".** 4363

געלעגענהייטליך אַמציאה צו פערקויפען

1/3 הויז אויף יעראָזאָלימסקי 8, וואָס בעשטעהט פון אַ פראָנט, 2 אָפיציגעס צו 3 שט., יעדע צו 36 לאָקאַטאָרען צו איין שטוב און קיך, צו פערקויפען.

צו ערפאַהרען ביי נטע ווינקראַנץ, פּאָמאָרסקאַ 8. ריינער היפּאָטעק. מעקלערס געוואונשען. 4358

Dr. DONCHIN

מאָניושקי 1, טעלעפאָן 9-97

ספּעציאַל-אַרצט פאַר אויגענקראַנקהייטען

נעמט אָן טעגליך פון 10—1 מיטאָג און 4—7 נ.מ. זונטאָג פון 10 ביז 1 בייטאָג.

PORADNIA WENEROLOGICZNA

פון דאָקטוירים-ספּעציאַליסטען

זאַוואַדזקאַ 1.

נאָר פאַר ווענערישע הויט-קראַנקה. און מענער-שוועכע אַנאַליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפּער. קאָנסיליומס מיט ספּעציאַליסטען פון אוראָלאָגישע און נערווען-קראַנקהייטען.

קוואַרץ-לאָמפּ. עלעקטרישער הייל-קאַבינעט קאָסמעטיק.

— טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אָווענד. — פון 11 ביז 12 ביי טאָג און פון 2 ביז 3 נאָכם. נעמט-אָן אַ פרוי-דאָקטאָר נור קינדער און פרויען זונטאָג פון 9 פריה ביז 2 נאָכמיטאָג. — בעזונדערע וואַרטע-צימער פאַר פרויען. —

וויזיט 3 זל.

Dr. med. NIEWIAŻSKI

ספּעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפּער און הויט-קראַנקה. בעהאַנדלונג פון מענער-שוואַכע.

אַנדזשעיאַ 5, טעל. 59-40

נעמט אָן פון 8—10 פריה און פון 5—9 אָווענד. בעזונדערער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

די פערוואַלטונג פון דער יודישער קהלה

אין לאָדז מאַכט בעקאַנט, אַז אין די נאָהנטסטע טעג וועט איבערגעוויזען ווערען דעם סעקוועסטראַציאָנס-אַמט אַ טייל פונ'ם עטאַט-רעגיסטער צום איינקאַסירען דעם עטאַט פאַר 1928'.

דעריבער ווערען די עטאַט-צאָהלער אויפגעפאָדערט זאָפאָרט איינצוצאָהלען אין דער קאַסע פון דיסקאָנטאָ-באַנק (פּיעטריקאָווער 43) זייערע עטאַט-חובות.

צוליב דעם, וואָס דער מאַגיסטראַט נעמט פאַר איינקאַסירען דעם עטאַט 15%, ליגט אין די אייגענע אינטערעסען פון די עטאַט-צאָהלער, אַז זיי זאָלען דעם גמינע-עטאַט אַריינטראָגען דירעקט אין דער קאַסע פון דער לאָדזער דיסקאָנטאָ-באַנק, איידער דער עטאַט-רעגיסטער ווערט איבערגעוויזען דעם מאַגיסטראַט.

דאָס אַריינטראָגען רעקורסען שטעלט נישט אָפּ די פליכט פון איינצוצאָהלען דעם עטאַט.

לאָדז, דעם 13. פעברואַר 1929. 4370

יאָר 7. „נייער פאָלקסבלאַט" יאָר 7.
14 פעברואר 1929 14 פעברואר 1929

ענין בירא-בידזשאַן

גוט האָט געטון פּראָפ. באַטורינסקי, וואָס ער האָט אונז בעקענט מיט'ן איצטיגען מצב אינ'ם ענין בירא-בידזשאַן. ער האָט נישט פערבעהאַלטען, אַלצ-דינג אויסדערצעהלט, געזע'ט אָפען וועגען די חסרו-נות און מעלות פונ'ם בירא-בידזשאַנער פּראָיעקט און דערמיט אויפגעוועקט דעם אינטערעס צו איהם.

מען מוז מודה זיין, אַז אין מערב-אייראָפּע איז דער בירא - בידזשאַנער קאָלאָניזאַציע - פּראָיעקט כמעט שוין אינגאַנצען אַראָפּ פון סדר-היום. מען פלעגט זיך אין דער לעצטער צייט אינטערעסירען בלויז מיט דער סענסאַציאָנעלער זייט פונ'ם ענין, אַנ'אַרויסטריט פון בראַגין, אַנ'אָפּאָזיציאָנעלע רעדע פון אַ טוער אין קאָלאָניזאַציע און איבערזאַגרע-רער-ענינים, מעשיות פון צוריקוואַנדערער, וואָס מען האָט ווי אויף הפקר געשיקט קיין סיביר, ועג-נען געווען אַ גוטער מאַטעריאַל פאַר טעלעגראַפע-אַגענטורען, פאַר דער טעגליכער פּרעסע, אָבער צו בירא-בידזשאַן גופא, צו דעם פּראָבלעם אין זיין גאַנצען פערנעם, האָט מען זיך בעצויגען גלייכ-גילטיג, ווי צו אַ בלויז רוסיש-סאָוויעטישען ענין.

אין מערב-אייראָפּע און אַמעריקע האָט מען נישט קיין צוטרוי צו די ווירטשאַפטס-פּלענער, וואָס שווימען אַרויף אין רוסלאַנד. די גאַראַנטיעס, פאַר אַנ'אָביעקטיוו-וויסענשאַפטליכען אורטייל ועג-נען דאָרטען נישט פערהאַן לויט מערב-אייראָפּעאי-שע השגות. די סיסטעם פון זעלבסט-קריטיק, פון פּאַרטייאישע קאָנטראָל-אינסטאַנציעס, וואָס איז אַזוי שטאַרק און אַזוי טורם-בבל'דיג-הויך אויסגע-בויט אין רוסלאַנד, קאָן נישט בעפרידיגען דעם באַנעהם פון אַ מערב-אייראָפּעער, און עס איז איהם אָפט שווער צו פערשטעהן, פאַרוואָס מען שרייט אין רוסלאַנד „הוראַ"! און פאַרוואָס מען שרייט „ראַלאַי"! (אַראָפּ!)

מיט אַ מין „הורא" האָט מען בעגעגנט אין רוסלאַנד דעם בירא-בידזשאַנער פּראָיעקט. צי איז דאָס געווען אַ גענוגענדע גאַראַנטיע פאַר אַנ'ערנסטער בעציהונג צו איהם? ווער האָט געקאָנט וויסען וואָסערע כוחות עס האָבען משפיע געווען, אַז מען זאָל איהם אָננעהמען, און וואָסערע כוחות ווע-לען איהם דאָרטען אינגיכען אַראָפּנעהמען פונ'ם סדר-היום!

אין יודישע קרייזען פון מערב-אייראָפּע איז נע-וועהן רעכט צו גלויבען, אַז עטליכע פאַנאַטישע ציו-ניסטען-פּרעסער האָבען אויסגעקלעהרט דעם גאַנ-צען ענין בירא-בידזשאַן, בכדי צו האָבען עפּעס אויף אַנטקעגענצושטעלען ארץ-ישראל און בעשאַפען אויף אַגיטאַציע-מאַטעריאַל נעגען ציוניסטען לכל-הפחות אויף עטליכע יאָהר. אי, לייגען הוצאות אויף אַ אַ טייערער אַגיטאַציע איז אפשר נישט כדאי? איז אָ-בער די וועלט צוגעוואוינט צו זעהן בעשיינפּערלעך, וויפיל געלד עס לאָזט זיך קאָסטען רוסלאַנד אויף ריינע פּאָליטישע אַגיטאַציע. בכן, מיט וואָס איז דאָס אָפּגעפרעגט, אַז מען זאָל אַרויסוואַרפען עט-ליכע מיליאָן רובעל אויף אַנטי-ציוניסטישער אַגי-טאַציע, דאָס הייסט אויף בירא-בידזשאַן?

אַ חוץ דעם איז גוט געווען בעוואוסט די טבע פון איצטיגען רוסלענד צו פערענטפערען שווערע און פערפּלאָנטערטע שאלות אויף אַ צוגעאיילטען אופן. מיליאָנען יודען שטאַרבען אָפּ עקאָנאָמיש אין שטעטלעך צוליב דעם סאָוויעטישען ווירטשאַפטס-סיסטעם, „בכן לאָמיר מיט'ן „אימפּעט-סדר" בעזע-צען הונדערט טויזענד יודישע משפחות אויף ערד. און טאָמער פעהלט אויס ערד אין אייראָפּע, וועלען מיר געהען אין סיביר און עפענען ווירטשאַפטליך דעם אַמורער קאַנט. אַלץ אַ עלכע נרינגע שאלות, וואָס לאָזען זיך פערענטפערען מיט'ן בעריהמטען רוסישען „אימפּעט".

אין מערב-אייראָפּע האָט מען דעריבער גע-מוזט זיך בעציהען מיט שטאַרקע ספקות צום גאַנצען ענין. בפרט, אַז די יודישע געזעלשאַפטליכקייט איז שוין גענוג געווען אַנגעשירט מיט קאָלאָניזאַציע-אַר-בייט נישט נאָר אין פערשידענע לענדער פון דער יודישער איינוואַנדערונג, ווי פּאַלעסטינע, אַרגענ-טינע, בראַזיליע און אַנדערע, נאָר אַפילו אין אייראָ-פּעאישען רוסלאַנד, וואו דער אַגראָ-דזשאָינט האָט נאָך געהאַט פאַר זיך אַ ברייט פעלד אויף צו אַרבייטען.

עס איז גרינג צו פערשטעהן, אַז די שטים פון בירא-בידזשאַן האָט געמוזט אָפּקלינגען ווי אין אַ וויסטעניש און האָט נישט געקאָנט אַרויסרופען קיין שום ווידער-קול.

דער איינציגער ריכטיגער וועג אויף אַרויס-צורופען אַנ'אינטערעס צום גאַנצען ענין וואָלט געווען אַ פאָרשלאַג: מצד דער סאָוויעטיש-יודישער געזעל-שאַפטליכקייט צו שיקען אַנ'אינטערנאַציאָנאַלע עקס-פעדיציע אויף אויסצופאָרשען דעם בירא-בידזשאַ-נער פּראָיעקט, דערנעהן אויף וויפיל ער טויג פאַר אַ יודישער מאַסען-קאָלאָניזאַציע און אויסאַרבייטען אַ פינאַנץ-פּלאַן פאַר די קאָלאָניזאַציע - הוצאות. מיט אַ אַ מין פאָרשלאַג וואָלט די יודישע געזעל-שאַפטליכקייט אין אייראָפּע און אַמעריקע זיך גע-מוזט רעכענען. דער אחריות-געפיהל וואָלט אונ-טערגעזאָגט, אַז מען טאָר אַ אַ פאָרשלאַג נישט אַ-ראָפּמאַכען מיט דער האַנד, בפרט-ושע נישט לכת-חילה אָפּוואַרפען.

וואָרים אַ פולע מעלות האָט אי זיך דער בירא-בידזשאַנער פּראָיעקט. אויב מען זאָל צוגעהן צו איהם אָביעקטיוו אָהן שום פּאַרטייאישע פּניות.

די סאָוויעטישע מלוכה לענט פאָר דער יודי-שער געזעלשאַפטליכקייט אַ גרויסען שטח ערד, אַזוי גרויס ווי בעלגיען אָדער האָלאַנד, אַ דורכ-אויסיגע טעריטאָריע אויף צו בעזעצען זי מיט יודי-שע קאָלאָניסטען. די ערד לייגט זי פאַר בחנם. מען דאַרף זי נישט אָפּקויפען. מען דאַרף זי נישט צונעהמען ביי וועמען נישט איז... ערד, וואָס קיינער האָט נישט אויף איהר קיין שום פּרעטענזיעס. עס וואוינען דאָרטען סך-הכל עטליכע צעהנדליג טוי-זענדער קאָזאַקען און קאָרייער, וואָס זענען אַרויס-געוואַנדערט פון זייער אַלטער היים, געפונען זיך דאָרטען אין אַ גוטען מעמד און פערנעהמען זיך, דער עיקר, מיט לאַנדווירטשאַפט.

אַ חוץ דעם זאָגט צו די סאָוויעטען-רעגירונג פּריווילעגיעס פאַר די איבערוואַנדערער, פערשידענע טאַריף-הנחות פאַר די קאָלאָניזאַטאָרען און אויך אַסיגנירונגען פונ'ם מלוכה-בודזשעט. פאַר'ן יאָהר 1929 האָט מען אַסיגנירט 3 מיליאָן גאָלד-רובעל און בעשלאָסען צו בעזעצען אין בירא-בידזשאַן 3 טויזענד נפשות.

צי קאָן די אַחריותפולע יודישע געזעלשאַפטליכ-קייט פערביינעהען אַ אַ מין פאָרשלאַג און זיך אַפילו נישט מטריח זיין אויסצופאָרשען דעם ענין, ווי עס בעדאַרף צו זיין? צי זענען מיר דאָס אַזוי צוגעוואוינט צו מתנות פון רעגירונגען, אַז מיר זאָלען נאָר נישט דאַרפען וועגדען אויף אַ אַ געלעגענהייט די מינ-דעסטע אויפמערקזאַמקייט?

עס איז פאַר מיר קיין שום ספק נישט, אַז אויב די סאָוויעטישע פיהרער פון דער יודישער קאָ-לאָניזאַציע אין רוסלאַנד וועלען מסכים זיין צו מאַכען אַ פאָרשלאַג וועגען אַנ'אומפּאַרטייאישע אינטערנאַ-ציאָנאַלער עקספּעדיציע אויף אויסצופאָרשען דעם בירא-בידזשאַן-פּראָיעקט, וועט די יודישע געזעל-שאַפטליכקייט מוזען נעהמען אויף זיך די איניציאַ-טיווע פון אַ אַ עקספּעדיציע און געבען די רעכטע תשובה אויפ'ן פּראָבלעם פון בירא-בידזשאַן, וואָס די יודישע פערהעלטנישען אין סאָוויעט-רוסלאַנד האָבען זי אַרויסגערוקט מיט אַ אַ מין שאַרפקייט.

וו. לאַצקי-בערטאַלדי.

אויב דו וועסט שלאָגן מיינע יודען
וועל איך שלאָגען דיינע.

(קאָרעספּאָנדענץ צום „נייעם פאָלקסבלאַט").

דער קורצער פּאָליטישער פריהלינג, וואָס דאָס רומענישער יודענטום האָט בעגעגנט מיט אַזוי פיל בעגייסטערונג, ווערט געשטערט דורך אָפּטע אַנטי-סעמיטישע געוויטערס.

דער יודישער פּאַרלאַמענטאַרישער קלוב האָט מיט זיינע ערשטע אַרויסטריטען געמאַכט אַנ'איינ-דרוק, אַז נישט קוקענדיג אויף דעם, וואָס ער איז געגאַנגען בלויז אין אַ קאָאַליציע מיט דער רעגירונג, פיהלט ער זיך מחויב געגנאיבער דער לעצטער און איז נישט געניינט צו רעדען מיט דער שפּראַך פון פאָדערונגען. אַלע רעדעס פון די יודישע רעפּו-טאַטען זענען לויט'ן אינהאַלט זעהר ראַדיקאַל. אָבער צום שלום זענען הכנעה'דיג און איבערגעטריבען רעגירונגס-טריי.

נעמען מיר, למשל, די רעדע פונ'ם רעפּוטאַט פישער בשעת דער בודזשעט-דעבאַטע. דער רעד-נער בעווייזט מיט ציפערען, אַז בשעת די סובסידיע פאַר די מינאָריטעטען-קולטען מאַכט אויס דורכ-שניטלעך 28 באַני אויף אַ פּערזאָן, בעקומט דער יודישער קולט אויף 847.000 נפשות 400.000 לעי, וואָס ס'מאַכט אויס 0,47 באַני אויף אַ פּערזאָן. רעפּוטאַט פישער האָט געשילדערט ווייטער די קלע-גלעדיגע לאַגע פונ'ם יודישען שול-וועזען און פיהרט אויס, אַז מיר זענען אַ מינאָריטעט צווישען די מינאָ-ריטעטען". צום שלוס דריקט ער אויס אין נאָמען פונ'ם קלוב די אומצופרידענקייט, וואָס די רעגירונג האָט נישט גענומען אין אַכט ביים צונויפשטעלען דעם בודזשעט די יודישע פאָדערונגען און פער-ענדיגט מיט פאָלגענדע ווערטער:

„טראָץ דעם, פילען מיר זיך פערפּליכטעט צו שטימען פאַר דעם ראַזיגען בודזשעט. ס'קאָן זיין, אַז מיר וואָלטען געווען פּאָפּולער, ווען מיר וואָלטען געשטימט נעגען. נאָר דער פעראַנטוואָרטליכקייטס-געפיהל לגבי דעם לאַנד און אונזערע וועהלער דער-לויבט אונז נישט, אַז מיר זאָלען אין דער איצטיגער שווערער סיטואַציע פערפאָלגען אַנדערע צוועקען, איידער די העכערע אינטערעסען פון דער מלוכה. די ראַיזע העכערע מלוכה-אינטערעסען פאָדערען פון אונז די גרעסטע קרבנות, וועלכע דאַרפען גע-בראַכט ווערען צוליב דער קאָנסאָלידאַציע פון גרויס-רומעניען".

די זעלבע רעגירונגס-טריי נאָטע קלינגט אויך אין די אַרויסטרעטונגען פון די איבעריגע יודישע פּאַרלאַמענטאַריער. רעפּוטאַט לאַנדוי האָט געמאַכט אַנ'אָנפראַגע איבער דער בירגערשאַפטס-פראַגע און פעסטגעשטעלט, אַז היינט-צו-טאָג געפינען זיך 8000 בירגערשאַפטס-לאָזע משפּחות אין בעסאַראַביען, אין בוקאָווינע 5.000 און אין טראַנסילוואַניע 5.000.

דער רב-הכולל דאָקטאָר נעמיראָווער האָט געשטעלט אין סענאַט אַנ'אָנפראַגע וועגען דער לאַגע פונ'ם יודישען רעליגיע-אונטעריכט אין די מלוכה-שולען. ער האָט געשילדערט אַ טרויעריגען בילד, ווי די יו-דישע קינדער ווערען געצוואונגען אַנטייל צו נעמען אין קריסטליכען רעליגיע-אונטעריכט. ער האָט אי-בערגעגעבען, אַז מען רעכענט זיך נישט מיט די סערטיפיקאַטען פון פּריוואַטע יודישע רעליגיע-קור-סען און אַז אַ סך שולען זאָגען זיך אָפּ אַריינצושטע-לען אין זייער בודזשעט אַ פּאָסטען פאַר יודישען רעליגיע-לימוד. אויף די אַלע אָנפראַגען האָבען די ענטשפּרעכענדיגע מיניסטאָרען געגעבען געפעל-האַפטע לאַקאָניש-זיסע דערקלערונגען, אָבער דער וואָגען איז געבליבען ווייטער שטעקען אין זומפּ.

אין דער זעלבער צייט, ווען יודישע רעפּוטירטע מאַכען נאָבעלע רושענטלמענישע זשעסטען, זעצען די אַנטיסעמיטען פאָר זייער שוואַרצע אַרבייט. אין בוזעאו זענען פאָרגעקומען בלוטיגע עקסצעסען. אַ גרופּע קוויסטען האָבען נאָך אַ פערזאַמלונג ביי זייער פיהרער, דעם אַדוואָקאַט מאַקסען, בעשלאָסען זיך אַביסעל לוסטיק צו מאַכען איבער די יודען. אַוועקגעהענדיג איינציגווייז און צו צוויי, האָבען זיך די חברה פערזאַמעלט ביים הויז פונ'ם זייגערמאַכער משה האָפמאַן, וועלכער איז געוועסען גראָד ביים אָוונט-ברויט. נעגען דעם הויז האָבען די כוליגאַנעם אָנגעהויבען אַ „טראָמעל-פייער" מיט שטיינער. קיין איין שויב איז נישט געבליבען קיין גאַנצע. האָפמאַן און זיין פאַמיליע זענען אַרויס אין הויף און האָבען געשריען נאָך הילף. די ביידע קריסטליכע שכנים אַפּאָסטאָלעסקי און פּאַטאַקע, וואָס זענען זיי געקו-מען צו הילף, זענען שווער פערוואונדעט געוואָרען: פּאַטאַקע האָט בעקומען אַ רעוואָלווער-שאָס אין דער לונג, אַפּאָסטאָלעסקי איז מיט מעסערס צושטאָ-כען געוואָרען.

ווייטער קומען פאָר סטודענטישע עקסצעסען אויפ'ן באַהן-שטח נעבען קלוזש און לעצטענס אַנ-אַנטיסעמיטישע פּראָוואָקאַציע צווישען די פויערים אין דאָרף טשוטשע (יבענבירגען), וואו עס זענען געפאַלען צוואַנציג טויטע און פערוואונדעטע. צום גרויסען בעדויערען האָט דער נייער אויסברוך פון אַנטיסעמיטיזם נישט געפונען דעם נויטיגען אָפּקלאַנג אין פּאַרלאַמענט און די יודישע רעפּוטירטע האָבען צוליב די איבערגעטריבענע „העכערע" אינטערעסען, פערשוויגען די לעצטע יודענפיינטליכע עקסצעסען.

דאָס זעלבע איז אויך אין אינערליכע יודישע פראַגען. דער הונגער, וואָס צושפּרייט זיך ווי אַ מגפה איבער'ן גרעסטען טייל פון בעסאַראַביע, ווערט נאָך ביז'ן היינטיגען טאָג בעטראַכט ווי אַ לאָקאַלער ענין און ווערט געשפּייזט בלויז דורך פילאַנטראָפּישע יודישע קוועלען; פון דער קנאַפּער הילף, וואָס די רעגירונג גיט די הונגער-געגנטען, האָט דער יודישער הונגער-קאָמיטעט כמעט נאָר נישט בעקומען. די יו-דישע פּאַרלאַמענטאַריער האָבען דערווייל אויף דעם געביט גאָרנישט אויפגעטון, נישט ווילענדיג זיך אָפּנים צוקריגען מיט דער רעגירונג איבער אַזעלכע „קליי-ניקייטען". די אָנגעוועהטאָגטע קהלה-פראַגע, וואָס איז לעצטענס געוואָרען אַ רשות הרבים און אַנ'-אָביעקט פון פּאַרטייאישער שפּעקולאַציע, איז לגמרי פערגעסען געוואָרען דורכ'ן יודישען קלוב. שוין נאָך דעם, ווי מע האָט אין בוקאַרעשט אויסגעאַרבייט אין דעצעמבער אַ פּשרה'דיגען קהלה-סטאַטוט, גע-פינען זיך פערשידענע רעאַקציאָנערע עלעמענטען, וועלכע גראָבען זיך אונטער דעם קיום פון דער קהלה, זעהענדיג אין איהר אַ געפאַהר פאַר דער נגידישער הערשאַפט. צום ערשטען איז די אינטריגע געוועבט געוואָרען אין די בוקאַרעשטער בתי-מדרשים, וואָס האָבען נישט געקענט זיך צוגעוואוינען צו דעם גע-דאַנק, אַז דער שול-פערמעגען זאָל זיך געפינען אין רשות פון דער קהלה. דערנאָך זענען געקומען די פערביסענסטע שונאים פון דער קהלה — די טראַנסילוואַנער אָרטאָדאָקסען — און האָבען אויס-געבעטען ביי דער רעגירונג אָפּצולייגען אויף אַ יאָהר דעם פערווירקליכען פון קהלה-געזעץ. אויב מיר זאָלען נעמען אין אַכט, אַז די רעגירונג האָט נישט געפונען אַפילו פאַר נויטיג זיך אָנפראַגען וועגען דער ריין-יודישער געלעגענהייט ביי דער לעגאַלער יודישער רעפּרעזענטאַנץ, בעקומט דער ראַזיגער עפּיזאָד אַ סימפּטאָמאַטישע בעדייטונג.

די דאָזיגע פערפרעמדקייט, וואָס טיילט אָפּ מיט אַ גלעזערנער מחיצה די רעגירונג פון דעם יודישען קלוב, האָט מען געקענט בעאָבאַכטען בשעת דער לעצטער דעבאַטע איבער דער טראָן-רעדע. ווי עס איז געווען צו דערוואַרטען, האָבען די אַנטיסע-מיטען אויסגענוצט דעם אָפּמאַך, וואָס די רעגירונגס-פּאַרטיי האָט געשלאָסען מיט די ציוניסטען, בכדי אַנצוגרייפען דעם קאַבינעט. דער געוועזענער אינערן-מיניסטער אין קאַבינעט פון גענעראַל אַווערעסקו אָקטאַווייאַן גאָגאַ איז געווען דער וואָרט-פיהרער

(ענדע—זעה 7-טע זייט)

„אַליאַנס-איזראַעליט"
גיט 40 טויזענד פראַנק פאַר די בעסאַראַבער יודען.

פּ אַ ר י ז.

דער רב-הכולל פון פראַנקרייך, ה' איזראַעל לעווי האָט אויפגענומען אַ פאָרשטעהערשאַפט פון דעם קאָמיטעט צו העלפען די בעסאַראַבער יודען. דער רב האָט איבערגעגעבען זעהר אינטערעסאַנטע און וויכטיגע נייעס וועגען דער הילפס-אַקציע לטובת די בעסאַראַבער יודען.

הרב לעווי האָט איבערגעגעבען, אַז די „אַ-ליאַנס איזראַעליטאַ" האָט אַסיגנירט 40,000 פראַנק לטובה די נויטליידענדע. די 40,000 פראַנק וועלען נאָך די וואָך אָפּגעשיקט ווערען קיין בעסאַראַ-ביען צום דאָרטיגען צענטראַלען הילפס-קאָמיטעט.

דערביי האָט אויך דער רב לעווי ערקלערט, אַז ער האָט גענומען אויף זיך די אויפגאַבע צו בעקענען די פראַנצויזיש יודישע קרייזען מיט דער שווערער לאַגע פון די יודען אין בעסאַראַביען און צו ווירקען אויף זיי, אַז מען זאָל אָנהויבען אַ גרעסערע הילפס-אַקציע.

הרב לעווי האָט גראַטולירט דעם הילפס-קאָ-מיטעט פאַר זיין ביז-איצטיגער טעטיגקייט, ער האָט אויך אויסגעדריקט זיין צופרידענהייט מיט דעם, וואָס דער „פּאַריזער היינט" פיהרט כסדר די פּראָ-פּאַגאַנדע לטובת די נויטליידענדע.

— „מען מוז איצט — האָט הרב לעווי פער-ענדיגט — ווירקען אין אַלע קרייזען סיי אין די יודיש-פראַנצויזישע, סיי צווישען די נייע-געקומענע, אַז עס זאָל פערשפּרייט ווערען די הילפס-אַקציע און מען זאָל פערלייכטערען די שווערע לאַגע פון די אומגליקליכע בעסאַראַבער יודען.

טויט-עקזעקוציע אין שטראַסבורג.

שטראַסבורג. דאָ איז נעבען דער מור-מע אויסגעפיהרט געוואָרען דער טויט-אורטייל איבער עמיל קירען, וועלכער האָט דעם 20 אָקטאָבער 1927 דערהרגעט דעם זשאַנדאַרם נאַשט.

בשעת דער פּראָקוראָר רעלואַן, אין דער בע-גלייטונג פון מערדערס אַדוואָקאַט פאַנלופט און אַנ-דערע אָנגעשטעלטע זענען געקומען צום מערדער, כדי איהם מודיע צו זיין וועגען זיין גורל, האָט יענער זיי רוהיג בעגעגנט, אָנגעטון זיך און צינישׂ אויסגעזידעלט דעם אָנוועזענדען גלח און דעם פּראָקוראָר.

בעמערקענדיג דעם פּאָליציי-אינספּעקטאָר, לאָ-רענץ, וועלכער איז געווען דער הויפּט-עדות אויף זיין פּראָצעס, האָט זיך דער מערדער געווענדעט צו איהם:

אויב דו וואָלסט געווען אויף נאַשט'ס אָרט, וואָלט איך מיט דיר אָפּגעטון דאָסזעלבע"!

ביז דער לעצטער מינוט האָט דער מערדער געזידעלט זיך, נישט פערלירענדיג זיין קאַלטבלוטיג-קייט, 6 אַ זייגער 26 מינוט איז זיין קאָפּ געפאַ-לען אונטערן מעסער פון דער גיליאָטינע.

די יודען אין איראַק.
אַ גוטער נ ום.

ירושלים.

אין ירושלים זענען אָנגעקומען צוויי אָנגעזע-הענע יודען פון איראַק — דער לייב-אַרצט פון קעניג פייזול ד"ר מאַקאָוסקי און אינזשינער בעש-קין, וועלכער פערנעהמט אַ וויכטיגען מלוכה-פּאָס-טען. ביידע שטאַמען פון רוסלאַנד.

אין אַ געשפּרעך מיט פאָרשטעהער פון דער ארץ-ישראל'דיגער פּרעסע האָבען זיי מיטגעטיילט וועגען מצב פון די יודען אין איראַק. בכלל איז דער מצב אַ גוטער. צוואַנציג פּראָצענט פון די מלוכה-בעאַמטע אין איראַק זענען יודען. אויך אין מסחר פערנעהמען יודען אַ חשוב'ען אָרט. די בע-ציהונגען צווישען דער יודישער בעפעלקערונג און דער אַראַבישער זענען גוטע. כמעט אַלע יודען פון איראַק האָבען יודישע בילדונג און קענען העברעאיש. זיי סימפּאַטיזירען שטאַרק מיט דער יודישער אויפ-בוי-אַרבייט אין ארץ-ישראל, אָבער קיין בעוועגונג אַריבערצופאָהרען קיין ארץ-ישראל איז נישט צו בעמערקען, ווייל די עקאָנאָמישע לאַגע פון די יודען אין איראַק איז נישט שלעכט און אויסער-דעם בעטראַכטען די איראַקער יודען דעם איצטי-גען עקאָנאָמישען מצב אין ארץ-ישראל אַלס נישט קיין זיכערען. אינזשינער בעשקין טיילט מיט, אַז ער בויט אויף איראַק מיט דער הילף פון דייטשע און אָרטיגע קאַפּיטאַל אייל, זייף און כעמיש-פאַבריקען.

נייער פאָלקסבלאַט

דאָס לאָדזער לעבען

נייער פאָלקסבלאַט

14 פעברואר
דאָנערשטאָג — ד
אדר א׳ תרפ״ט

זון-אויפגאַנג 6.58
זון-אונטערגאַנג 4.43

דער פראָסט הערשט נאָך,
און די שטאָט הערט נישט אויף צו פריהרען.

עהערנעכטען אין אָזוענד האָט זיך אויסגע־רוכט, אַז די פראָסט פלאַצט שוין, און מיטען נאַכט איז אָבער

ווידער געוואָרען שטאַרק קאַלט

און דער פראָסט האָט זיך געשטאַרקט פון שעה צו שעה.

אין פערלויף פון נעכטיגען טאָג האָט זיך די טעמפעראַטור געהאַלטען מעהרסטעניגער אויף דער הויך פון 21 גראַד. דערביי האָבען געבלאָזען שטאַר־קע מזרח־ווינדען.

די קרבנות פון דער פראָסט ווערען אַלץ צאָהלרייכער. אין פערלויף פון נעכטיגען טאָג, האָט די פאָגאָטאָוויע ווידער ערטיילט הילף אין 70 פאַ־לען פון אָפפריהרונגען.

* * *

אויף נאָוואָמיעסקאַ 28 האָט פאַסירט אַ

שרעקליכער פארפאל.

אין דעם הויז, אַזוי ווי אומעטום זענען פערפרוירען געוואָרען די וואַסער־לייטונג־רעהרען. אין פערלויף פון נעכטיגען טאָג האָט מען געוואַרימט די רעהרען, , כדי דאָס אייז אין די רעהרען זאָל אויפטייען. פלוצ־לונג האָבען די רעהרען אין איינינע ערטער גע־פלאַצט און דאָס וואַסער האָט פערגאָסען אַלע וואוינונגען.

* * *

דער קויהלען-מאַנגעל

אין לאָדז האָט נעכטען אָנגענומען אַ קאַטאַסטראָ־פאַלען פערנעהם, נישט קוקענדיג דערויף, וואָס עס זענען כלומרשט אָנגעקומען קויהלען קיין לאָדז, האָט די בעפעלקערונג פון דעם אין דער פראַקטיק גאָרנישט געוואוסט. אין די קויהלען־לאַגערען איז קיין פונט קויהלען נישט געווען. אין גערהיים איז אָבער נעכטען פערקויפט געוואָרען קויהלען צו 12 זלאָטים אַ קערץ און נאָך מעהר. דער האָויגער

פאַסעק

מוז בעקעמפט ווערען.

ווי מיר דערוויסען זיך, וועט דער מאַגיסטראַט פון היינט אָן

פערקויפען קויהלען צו 1 טשוואַרטקע צו די ביזאיצטיגע פרייזען.

וואָס שייך דער קויהלען־אַקציע פאַר די אַר־בייטסלאָזע, וועלען די קויהלען אָנקומען די נאָ־הענטסטע טעג, און ס׳וועט זיך אָנהויבען די פער־טיילונג.

* * *

די קאָמיסיע.

וועלכע איז געשאַפען געוואָרען דורך דער וואָיע־וואָדזטווע צו בעקעמפען דעם קויהלען־מאַנגעל, האָט בעשלאָסען, אַז פון אַלע קויהלען־וואַגאָנען, וואָס וועלען אָנקומען קיין לאָדז, זאָל 50 פראָצענט פער־ווענדעט ווערען אויף דעטייל־פערקויף, 25 פראָ־צענט פאַר אינסטיטוציעס פון עפענטליכען געברויך און 25 פראָצענט פאַר דער אינדוסטריע.

* * *

ווי מיר דערוויסען זיך זענען אויף דער פראָ־ווינץ

פערפרוירען געוואָרען גרויסע לאַגערן פון קאַרטאָפעל.

אַזוי אַז אויף פריהלינג דראָהט אונז אַ מאַנגעל אין קאַרטאָפעל.

די פויערים פון דער אומגעגענד פאָהרען בכלל נישט אַרויס מיט קיין פראָדוקטען קיין לאָדז, מוראַ־האָבענדיג פאַר דער פראָסט. ס׳איז דעריבער נישט קיין וואונדער, וואָס די פרייזען פון אַלע אַרטיקלען פון ערשטען געברויך שטייגען פון טאָג צו טאָג און מאַנכע אַרטיקלען זענען אינגאַנצען נישט פערהאַן.

* * *

די שולען

זענען ווייטער נישט טעטיג, אַ חוץ די 8־טע קלאַסען, וואו די שילער ווילען נישט אַדורכלאָזען קיין לעק־ציעס פאַר די מאַטוראַ־עקזאַמענעס.

* * *

לויט אַ פעראָרדנונג פון באַהן־מיניסטעריום איז

די באַהן בעוועגונג

אין לאָדזער באַהן־פונקט רעדוצירט געוואָרען ביז אַ העלפט.

* * *

ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט האָט דער מאַגיסטראַט

געדאַרפט בעקומען 1.200 טאָן קויהלען

און אַ טייל פון די קויהלען זענען שוין אָנגעקומען. היינט דאַרפען די קויהלען צוטיילט ווערען צווישען די שפיטאַלע און אַנשטאַלטען פון געזעלשאַפטליכער שוץ. אַ טייל פון די קויהלען וועט צוטיילט ווערען אויך צווישען דער אָרימער בעפעלקערונג פון לאָדז.

אַ פירטעל קע־ץ קויהלען אויף אַ פערזאָן.

ווי מען אינפאָרמירט אונז, געפונען זיך די ווייטערדיגע קויהלען־טראַנספאָרטען, 200 וואַגאָן, ד. ה. 20,000 טאָן, שוין אין וועג קיין לאָדז.

* * *

(ב) צוליב די פרעסט און דעם קאַטאַסטראָ־פאַלען פעהלען פון קויהלען זענען

געבליבען שטעהן איינינע פאַבריקען

צווישען אַנדערע האָבען זיך אָפּגעשטעלט די פאַבריקען פון וואָלפאָהן, גוראַלסקי און אַ סך אַנדערע. פאַר אַ סך אַרבייטער האָט זיך אַזוי אַרום, אַ חוץ דער קעלט אָנגעשטעלט דאָס געשפענסט פון הונגער. זיי האָבען זיך מאַסענווייז געמאָלדען אין די פראָפעסיאָנעלע פעראיינען און געבעטען אינטער־ווענירען.

אַ דעלעגאַציע פון די פראָפעסיאָנעלע פער־איינען האָט אינטערווענירט וועגען דעם ענין ביים וואָיעוואָדע, ה׳ יאַשטשאָלט.

* * *

די זיצונגען פון מאַגיסטראַט.

וועלכע האָט געדאַרפט פאָרקומען נעכטען און היינט זענען נישט פאָרגעקומען צוליב דער נידעריגער טעמפעראַטור אין זיצונגס־זאַל.

וועגען דער קומענדיגער זיצונג פון שטאָט־ראַט וועט ספּעציעל געמאָלדען ווערען.

* * *

אין משך פון נעכטיגען טאָג האָט

די פאָגאָטאָוויע

ערטיילט גיכע הילף 34 פערזאָן, וועלכע האָבען זיך אָפּגעפרוירען די הענד, נעז, און אויערען.

סענסאַציאָנעלע ווענדונג
אין דער געשיכטע מיט דער יודיש-קריסטליכער פרוי.

(—) אין דער געשיכטע פון דער יודיש-קריסט-ליכער פרוי אננאַ גאַלעמביאָווסקאַ, וועגען וועלכער מיר האָבען שוין עטליכע מאָל געשריבען, איז אַריינגעטרעטען אַ סענסאַציאָנעלע ווענדונג.

נעכטען האָט דער ראַבינאַט בעקומען אַ בריף פון אַ יודען י. מ. פון ווילנא, וועלכער שרייבט אַז לייענדיג די געשיכטע אין „נייעם פאָלקסבלאַט" האָט ער זיך דערמאָהנט וועגען דעם גאַנצען ענין. ער איז שטאַרק דערפון פעראינטערעסירט און בעט דעם ראַבינאַט, אַז ער זאָל איהם גענוי אַרויסשריי-בען וואו אננאַ איז און וואָס מיט איהר קומט פאָר. ה׳ י. מ. האָט צוגעלעגט אַ פאָסטמאַרקע און בעט ווי אַמשנעלסטען אַ ענטפער. דערווייל קענען מיר נאָך נישט איבערגעבען קיין פרטים. יעדענ-פאַלס וועט דער טראַגישער סוד אינגיכען אויפגע-קלערט ווערען.

מען מוז מעלדען וועגען מעהל-זאַפּאַסען.

(ב) דער וויצע-וואָיעוואָדע לעוויצקי האָט נעכטען פעראָרדענט, אַז אַלע מיהלען און מעהל-לאַגערן זאָלען אין ספּעציעלע פאָרמולאַרען אָנגע-בען וועגען די מעהל-זאַפּאַסען, וועלכע געפינען זיך ביי זיי.

פאַר עובר זיין די פעראָרדנונג וועט מען בעצאָהלען ביז 10.000 זל. שטראָף און ביז 3 חדשים טורמע.

גלייכצייטיג וועט די געהעריגע מאַכט קענען קאָנפיסקירען די נישט-אָנגעגעבענע זאַפּאַסען מעהל. די אויבענדערמאָנטע פעראָרדנונג איז נעכ-טען אַריין אין לעבען.

צוקוועטשט אַן אַרבייטער צווישען וואַגאָנען.

(ב) אויף דער סטאַציע לאָדז—קאַליש איז נעכטען ביים צוזאַמענשליסען עטליכע וואַגאָנען צוקוועטשט געוואָרען צווישען די בופערען דער 42-יעהריגער פערבינדער איגנאַצי ניעמיעץ. אין אַ שווערען צושטאַנד האָט מען דעם קרבן פון זיין פאַך אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל, וואו ער איז אין אַ פּאָר שעה אַרום געשטאָרבען.

אַפּטייקען
היינטיגע נאַכט-דיזשורען.

מ. עפּשטיין (פּיעטרקאָווער 225), מ. באַר-טאָשעווסקי (פּיעטרקאָווער 95), מ. ראָזענבלום (ציגעלגאַס 12), גאָרפיין (ווסכאָדניאַ 54), י. קאָפּ-ראָווסקי (נאָוואָמיעסקאַ 15).

אַ גנבה.

(2) נעכטען האָט מען פון דער וואוינונג פון אַ געוויסען בענעדיקט זילבער (קילינסקי 57) אַרויסגע׳גנב׳עט פערשידענע זאַכען פאַר אַ 4,000 זלאָטים.

זעלבסטמאָרד.

(2) אויף פּשעיאַזד 32 האָט געפּרובט בע-געהן זעלבסטמאָרד די 19-יעהריגע אַרבייטסלאָזע אירענאַ בזשאָזאָווסקאַ.

כעמיש-באַקטעריאָלאָגישע לאַבאָראַטאָריע
מאַגיסטער נ. שאַץ
פּעטריקאָווער 37, 2. שט., פראָנט.
אַנאַליזען פון קאַל, אורין, לייכען א. א. וו.
אורין-אַנאַליז — 4 זל.

די לעבענסמיטעל-טאַלאָנען
הויבט מען אָן מאָרגען אַרויסצוגעבען.

(מ) די אונטערשטיצונגס-אָפּטיילונג ביים מאַ-גיסטראַט מעלדעט דערמיט די פעראינטערעסירטע, אַז פרייטאָג דעם 15 פעברואַר 1929 הויבט מען אָן אַרויסצוגעבען די לעבענסמיטעל טאַלאָנען פאַר די פיזישע אַרבייטסלאָזע, וועלכע זענען פעררע-גיסטרירט געוואָרען אין די ביוראָס פון אונטער-שטיצונגס-אַמט און דורך דער קאָנטראָל בערעכ-טיגט צו בעקומען די לעבענסמיטעל-אונטערשטי-צונגען.

די טאַלאָנען וועלען צעטיילט ווערען צווי-שען 5 און 8 אָוונט אין די ביוראָס אויף זשע-ראָמסקאַ 74 און זאַקיצינער 12 לויט פאָלגענדען סדר:

פרייטאָג, דעם 15. — די אַרבייטסלאָזע פון די גאַסען, וואָס הויבען זיך אָן מיט די אותיות:

A. B. C. D. E. F.

שבת — דעם 16-טען

G. H. I. J.

מאָנטאַג — דעם 18-טען

L. Ł. M. N. O.

דינסטאַג — דעם 19-טען

P. R. S.

מיטוואָך — דעם 20-טען

T. U. W. Z. Ż.

די אַרבייטסלאָזע, וועלכע קומען נאָך די טאַ-לאָנען דאַרפען בעזיצען אַ פערזענליכען דאָקומענט, און אַ לעגיטימאַציע פון פ. או. פ. פ.

פון מאָנטאַג אָן וועלען, לויט די טאַלאָנען, אַרויסגעגעבען לעבענסמיטעל-פּראָדוקטען פאָלגענדע געוועלבער: פּיעטריקאָווער 292; זשגאָווסקאַ 59; בושעוזשינסקאַ 85; ראַדוואַנסקאַ 43; זאַווישאַ 11; זגערזשער 51; פּשענדזעלניאַנאַ 31; אַלעקסאַנ-דראָווסקאַ 28.

קויהלען וועלען אַרויסגעגעבען ווערען לויט די בעהייצונגס טאַלאָנען פון מאָנטאַג אָן פון דעם קויהלען לאַגער ביים מאַגיסטראַט אויף ווענגלאָווע 3.

———:0:———

דער שטרייק אין שטאָטישען שעכט-הויז.
נעכטיגע אונטערהאַנדלונגען נישט געבראַכט צו קיין אויסגלייך.

(2) ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט האָט אין שטעטישען שעכט־הויז אויסגעבראָכען אַ שטרייק. נעכטען אין ערשטען טאָג פון שטרייק זענען געווען נישט טעטיג אַלע אָפּטיילונגען אין שעכט־הויז.

עס איז נעכטען אויך פאָרגעקומען אַ קאָנפער־רענץ אויף וועלכער עס איז בעשלאָסען געוואָרען, אַז די בהמות, וועלכע מען ברענגט אין שעכט־הויז צו שעכטען, זאָלען איבערגעשיקט ווערען אין דעם באַלוטער שעכט־הויז.

דער שטרייק אין שעכטהויז וועט אַזוי־אַרום נישט ווירקען דערויף עס זאָל אויספעהלען פלייש אין שטאָט, ווייל מען וועט שעכטען אין באַלוטער שעכט־הויז.

(2) אויף דער נעכטיגער קאָנפערענץ צווישען דער דירעקציע פון דעם שטעטישען שעכט־הויז מיט די שטרייקענדע אָנגעשטעלטע האָט דער פאָרשטע־הער פון דער דירעקציע ה׳ זאַלעסקי ערקלערט, אַז ער קען נישט געבען קיין הוספה, ווייל ער האָט נישט די דירעקטיווען פון וואַרשאָ, ער האָט גע־בעטען אָפּצולעגען דעם שטרייק ביז דעם 20־טען פעברואַר, און ביז דאַן וועט ער בעקומען די נויטיגע דירעקטיווען פון דער צענטראַלע. די פאָרשטעהער פון די אָנגעשטעלטע האָבען ערקלערט, אַז זיי פיהרען די אונטערהאַנדלונגען פון נאָוועמבער אָן און האָבען שום רעזולטאַט, די דירעקציע מוז זיך רעכענען דערמיט, אַז דער שטרייק וועט נישט נאָר ליקווידירט, נאָר נאָך פערשאַרפט ווערען און עס וועט אויך אַראָפּגענומען ווערען פון דער אַרבייט די רינדערשאַפט ביים איטווענטאַר.

———

אַנטי-אַלקאָהאָל-אַקציע.
אַקציע פון רעסטאָראַטאָרען-פעראיין נישט צו רעדוצירען די קאָנצעסיעס פון שענקען.

(2) צוליב דער אַנטי-אַלקאָהאָל-אַקציע און אויך צוליב דעם, וואָס אין לאָדז זענען פערהאַן מעהר קאָנצעסיעס אויף שענקען, ווי עס איז דורך דעם געזעץ פאָרויסגעזעהען, האָט די מאַכט בע-שלאָסען צו רעדוצירען איינינע אַזעלכע קאָנצע-סיעס.

די קאָנצעסיעס וועלען אָפּגענומען ווערען קודם-כל ביי די שענקען, וועלכע האָבען שוין געהאַט פּראָטאָקאָלען, נאָכדעם, ביי די אַלע, וועל-כע האָבען פרנסה אויך אָהן דער שענק. איינינע שענקער-קאָנצעסיעס וועלען האַגעגען ערטיילט ווערען די מלחמה-אינוואַלידען. נישט צונעהמען וועט מען די קאָנצעסיעס ביי די אַזוי גערופענע פּריווילעגירטע ד. ה. ביי אלמנות און יתומים.

צוליב דער פאָרויסגעזעהענער רעדוקציע, האָט דער פעראיין פון די רעסטאָראַטאָרען אונ-טערגענומען אַ פערטיידיגונגס-אַקציע און אַ דע-לעגאַציע פון רעסטאָראַטאָרען-פעראיין קלויבט זיך צו אינטערווענירען אין דעם ענין ביי דער צענט-ראַלער מאַכט.

א ווארנונג פון אינדוסטריע-אמט

וועגען איבערגעהמען לאקאלען פון בעקרייען און יאַטקעס.

(מ) דער אינדוסטריעלער-אַמט האָט פעסט-געשטעלט, אַז די אינהאַבּער פון די בעקרייען און פלייש-אַנשטאַלטען, וועלכע מען האָלט ביי פערמאַכען צוליב דעם אַנטי סאַניטאַרען צושטאַנד אָדער נישט ענטשפּרעכענדען לאָקאַל — בעמיהען זיך זייערע געשעפטען צו פערקויפען.

דער אינדוסטריעלען-אַמט וואָרנט דעריבּער די אַלע, וועלכע האַלטען ביי קויפען אַזעלכע גע-שעפטען, אַז דאָס ענדערן דעם נאָמען פון דעם אינהאַבּער וועט נישט ענדערן דעם גורל פון דער אַנשטאַלט און די געשעפטען וועלען ליקווידירט ווערען אפילו ביי אַ נייעם בעל-הבית.

אינסטרוקציעס

וועגען די קהלה-אינטערשטיצונגען

נעכטען, 7 אַ זייגער אין אָוועַנד האָבען זיך אין לאָקאַל פון דער קהלה פערזאַמעלט פאָרשטע-הער פון אינסטיטוציעס, פראָפ. פעראיינען און שטיבּלעך, וועלכע מען האָט געגעבען געוויסע אינ-סטרוקציעס ווי אַזוי צו רעגיסטרירען די נויט-בעדערפטיגע, וועלכע דאַרפען בעקומען די אינ-טערשטיצונגען.

מאָרגען פון 6 ביז 9 אין אָוועַנד וועט מען די פאָרשטעהער אַרויסגעבען דאָס געלד צו פער-טיילען.

די פאָרשטעהער פון די שטיבּלעך און פער-איינען וועלען דאַרפען צושטעלען בעפּאַלמעכטי-גונגען פון זייערע אינסטיטוציעס.

——:O:——

א פראצעס צוליב א געשלעג

אין סטערצעווער שוהל.

(—) דעם 13 אָקטאָבּער אין שבת טאָג איז אין דער סטערצעווער שוהל, אין מיטען לייענען אַריינגעקומען אַ געוויסער אַבּרים אולעזשאַלקא, און פערלאַנגט פון דעם שמש מרדכי מאָרגענ-שטערען, אַז ער זאָל איהם אַרויסגעבען 8 ספרי תורות, וועלכע געהערען כלומרשט צו איהם. ווען דער שמש האָט זיך אָפּגעזאָגט די ספרי תורות אַרויסצוגעבען, האָט אולעזשאַלקא צוזאַמען מיט עטליכע געדונגענע מענשען אַרויסגערופען אַ גרוי-סע אַוואַנטורע און געשלעג. די גרויסע אַוואַנטורע איז ליקווידירט געוואָרען דורך דער פּאָליציי.

ס'איז צוזאַמענגעשטעלט געוואָרען אַ פּראָטאָקאָל און אולעזשאַלקא איז צוגעצויגען געוואָרען צו געריכטליכער פעראַנטוואָרטליכקייט. דער פּראָצעס איז געכטען פאָרגעקומען אין לאָדזער קרייז-געריכט. אַלס עקספּערט איז אַרויסגערופען געוואָרען הרב פיינער, וועלכער האָט ערקלערט, אַז דאָס לייענען איז אַן אינטעגראַלער טייל פון שבת'דיגען דאַווענען.

צוליב דעם האָט דאָס געריכט אַנערקענט אולעזשאַלקאַן פאַר שולדיג אין שטערען אַ גאָטעס-דינסט און איהם פערמשפּט צו 4 טעג אַרעסט אָדער 50 זלאָטיס שטראָף.

שרפות.

(2) אויף ווסכאָדניאַ 26 האָט נעכטען אויס-געבּראָכען אַ שרפה אין דער וואוינונג פון אַ גע-וויסען ראָזמאַרין, די פייערלעשער האָבּען די שרפה אין פערלויף פון אַ שעה צייט איינגעלאָשען.

די צווייטע שרפה האָט אויסגעבּראָכען אין דער וואוינונג פון ישראל בערמאַן אויף באַמאַר-סקאַ 25. דער שאָדען איז גרויס. די 1-טע אָפּטיי-לונג פון די פייערלעשער האָט דאָס פייער לאָקאַ-ליזירט.

(2) אין דאָרף פּאַראָזשע-נאָוו. האָט אויסגע-בּראָכען אַ שרפה ביים מילנער יאַן טשערניאַק. ביז עס זענען אָנגעקומען פייערלעשער האָט אָפּ-געבּרענט די ווינט-מיהל און אַלע בנינים. עס האָט זיך איינגעגעבען אָפּצוראַטעווען נאָר דאָס וואוין-הויז. דער היזק איז גרויס.

(וו) נעכטען מאַרטאָג האָט אויסגעבּראָכען אַ שרפה אין דאָרף באַביאַקי, לאַסקער פּאָוויאַט. עס האָט זיך אָנגעצינדען די ווינד-מיהל, וועלכע האָט געהערט צו אַ געוויסען יאַן דעמבּסקי. נישט קוקענדיג אויף דער ענערגישער רעטונגס-אַקציע, האָט די מיהל, צוליב דעם שטאַרקען ווינד אינגאַנ-צען אָפּגעבּרענט. מען רעכענט, אַז מען האָט דאָ צו טון מיט אַן אונטערצינדונג. דער היזק בּע-טרעפט 5000 זל.

נייע נעמען

פאר'ן אלעקסאנדער און קאנסטאנטי

(2) זייט אַ לענגערער צייט ווענדען זיך די איינ-וואוינער פון אַלעקסאַנדער און קאָנסטאַנטין צו דער מאַכט, אַז די נעמען פון די שטעט זאָלען געענדערט ווערען אויף מעהר ענטשפּרעכענדע צו דער היינ-טיגער צייט, כדי פּטור צו ווערען פון נאָך אַ פער-בּליבּענעם זכר פון די אָקופּאַנטען. ווי בעוואוסט טראָגט קאָנסטאַנטין זיין נאָמען לכבוד דעם רוסישען גרויספירשט קאָנסטאַנטין און אַלעקסאַנדער — דעם רוסישען צאַר אַלעקסאַנדער.

ענטקעגענקומענדיג דעם פערלאַנג פון די איינ-וואוינער, האָט די קרייז-אָפּטיילונג פון דער לאָדזער סטאַראָסטווע זיך געווענדעט צו די בורמיסטערס פון די ביידע שטעטלעך, אַז זיי זאָלען פאָרלע-גען נייע נעמען פאַר זייערע שטעט.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט וועט די פראַגע בע-טראַכט ווערען אויף די נאָהענטסטע זיצונגען פון די ביידע שטאָט-ראַטען.

אויסצייכנונג פון מארק שווארצ'ן אין אויסלאנד.

דער בעקאַנטער לאָדזער יודישער קינסטלער מאַרק שוואַרץ, וועלכער האָט זיך מיט זיינע ווערק קונה-שם געווען אַלס דער אונפערגלייכליכסטער מייסטער פון דער מעטאַלאָ-פּלאַסטישער קונסט — איז איצט בעשאָנקען געוואָרען דורך דער פראַנ-צויזישער רעגירונג מיט אַ קרייץ פון עהרען-לעגיאָן („לעגיאָן ד'אָנער").

פון הילפס-פעראיין „תומכי אורחים".

אויף דער רעגסטאַנדיגער קאָנסטיטואירונגס-זיצונג פון דער פערוואַלטונג פון „תומכי-אורחים" זענען די אַמטען פערטיילט געוואָרען אויף פאָלגענ-דען אופן: פּרעזעס—יוסף בּעכער; וויצע-פּרעזעסען—מענדעל בּערגער, מרדכי מיזעס; סעקרעטאַר—לייבּל לייזעראָוויטש; קאַסירער—בּעריש רובּאַק; אין פערוואַלטונג די ה"ה: בעריש ליפשיץ, משה פּאָר-נינסקי, לייבּל ראָטבּאַרד, לייביש איזביצקי; קאָנ-טראָל-ראַט: זלמן בּיטערמאַן, א. י. לעגנא, ח. לעווקאָוויטש, ב. לאַסמאַן, צ. נאַרצעוויטש, ח. אַ. רובּין יעקב ראָזענפּאַרב, י. קעניג; און רעוויזיאָנס-קאָמיסיע: יוסף סושעק, לוי רעניאַק, זישא רובּינשטיין. קאַנצ.: משה קופּערוואַסער; אַלס קאָנטראָלער ה' ז. בּיטערמאַן. ס'איז אויך בעשלאָסען געוואָרען צו רעאָרגאַניזירען דעם פעראיין „תומכי אורחים" און צו פערגרעסערן די טעטיגקייט. גענויערס וועט מיט געטיילט ווערען אין דער פּרעסע.

מעלדונג.

אכטונג, ארבייטסלאזע מיטגלידער פון טעקסטיל-פעראיין!

היינט, דאָנערשטאָג פון 11—2 בייטאָג און פון 7,30—9,30 אָוועַנד און מאָרגען פרייטאָג פון 11—1 פאַרמ. קומט פאַר אין פעראיין אַ רעגיסט-ראַציע פון אַרבּייטסלאָזע מיטגלידער פון טעקס-טיל-פעראיין, וועגען דער קוילען-אינטערשטיצונג.

די פערוו. פון טעקסטיל-פעראיין אָפּטיילונג 7 „נייע".

באל לטובת „PRACA" דער געזעלש.

צוליב די שטאַרקע פּרעסט און העררשענדער גריפּע-עפּידעמיע ווערט דער באַל לטובת דער געז. „PRACA", וואָלטשאַנסקאַ 21, וועלכער האָט געזאָלט פאָרקומען דעם 16-טען ד. ח. אָפּגעלעגט. וועגען דעם טאָג, ווען ס'וועט פאָרקומען דער באַל, וועט בעזונדערס בעקאַנט געמאַכט ווערען.

די פערוואַלטונג פון דער געזעלש. „PRACA"

4370

יודיש טעאטער אין פילהארמאניע, נארוטאוויטשא 20

אונטער דער לייטונג פון א. בעזמאַן און א. קאַמפּאַניעץ.

פרייטאָג, דעם 15-טען, שבת, דעם 16-טען און זונטאָג, דעם 17-טען, 9 אין אָוועַנד

דער גרויסער שלאַגער „די 3 כלות" אין 4 אַקטען מיט געזאַנג און טענץ פון וואַלאַטשעווסקי. רעזשי: ל. ראַבּינאָוויטש.

15 №№ געזאַנג | „די 3 כלות" פערמאַגט פיל הומאָר און סאַטירע. „די 3 כלות" בעזיצט שעהן געזאַנג און נייע טענץ.

אין „די 3 כלות" ווערט געזונגען טערצעטען, קוואַרטעטען און קופּלעטען.

אין 4-טען אַקט ווערט געזונגען דער קופּלעט „וואָס מיין מאַמע האָט געזאָגט" דורך פרוי באַריסאָווא. שענע דעקאָראַציעס / עלעקטרישע עפעקטען.

שבת, 4 נאָכמיטאָג צו ביליגע פרייזן „שולמית" אין 4 אַקטען פון גאָלדפאַדען הויפּט-ראָלען: „אבשלום"—ראַבּינאָוויטש; „שולמית"—נאַדיא קאַרעני.

מאָנטאָג, ד. 18-טען, 9 אָוועַנד גרויסע פאָפּולערע פאָרשטעלונג פון 1 ביז 2.50 רומענישע חתונה אין 3 אַקטען פון ש. אָ. ר. ראָל „זאַכאַר" — דער בעליבּטער אַרטיסט א. קאַמפּאַניעץ.

דינסטאָג, דעם 19-טען, 9 אין אָוועַנד צו פּאָפּולערע פרייזען פון 1 ביז 2.50

צום ערשטען מאָל אין דעם סעזאָן — „די שווארצע חופה"

אין 5 אַקטען פון קיצים. — האַנדלונג: 1-טער אַקט: מאָבּיליזאַציע; 2 אַקט: אינטריגע צוליב ליבּע; 3. אַקט: צו וואָס ליבּע קען ברענגען; 4. אַקט: דער אַהיימקעהר פון מלחמה; 5. אַקט: די שוואַרצע חופּה.

מיטוואָך, דעם 20 טען, 9 אין אָוועַנד צו פּאָפּולערע פרייזען פון 1 ביז 2.50

צום לעצטען מאָל די חלומות פון ליבע צום לעצטען מאָל

אָפּערעטע אין 3 אַקטען מיט 25 נומ' געזאַנג און טענץ פון יוליען רעזשי: ל. ראַבּינאָוויטש.

ס'נעמט אַנטייל (לויט א. ב.) פּרימאַדאָנען: בעזמאַן, באַריסאָווא, מאַכאַראָווסקאַ, נערה, סאַדעמאַן. קאַרעני, קאַמפּאַניעץ. מענער: אַריעל, אייזענבּערג, באַלבּירסקי, האַמבּוריער, מאַכאַראָווסקי, מאָסקאָוו, נייהויז, פּאָלאָנסקי, ישראל קאַמפּאַניעץ, ראַבּינאָוויטש, ראַקאָוו.

אדמינ.: מ. אַרנוואַלד. מוזיק. לייטער: ל. זעלמאַן. בילעטען אין פילהאַרמאָניע-קאַסע.

אנאנס!!! קירצליך וויכטיג נייעס!!! אנאנס!!!

טעלעגראמען.

דער אלגעמיינער רעוויזיאנס-פערבאנד און זיין טעטיגקייט.

(קאָמוניקאַט).

וואַרשאַ, 13 (טעלעפאָניש) דער לעמבּער-גער אַלגעמיינער רעוויזיאָנס פערבּאַנד ענטוויקעלט לעצטענס אַ לעבּהאַפטע טעטיגקייט. אין די לעצטע פאַר וואָכען זענען פאָרגעקומען צוויי זיצונגען פון דעם ניי אויסגעוועהלטען ראַט פון'ם פערבּאַנד אויף וועלכע עס זענען אויסגעשלאָסען געוואָרען 59 קאָאָפּעראַטיווען, וואָס זענען נישט געפיהרט געוואָרען לויט די פאָרשריפטען פונ'ם פערבּאַנד און עס זענען אָנגענומען געוואָרען 15 נייע קאָאָ-פּעראַטיווען.

פון די 15 נייע קאָאָפּעראַטיווען זענען 14 קאָאָפּעראַטיווע בענק (דערונטער פון גרויסע שטעט ווי וואַרשאַ, לאָדז, פּינסק, באַראַנאָוויטש א. ד. גל.) און איין קאָאָפּעראַטיוו פאַר אייער-האַנדעל, וואָס נעמט אַרום אַלע אייער-סוחרים אין קיעלץ.

נאָכ'ן אונטערשרייבען דעם קעלאָג-אָפּמאַך...

ניו-יאָרק, 13 (אַטע). פּרעזידענט קו-לידזש האָט כיטוואָך אונטערגעשריבען דעם בע-שלוס וועגען די קרייצערס. דער בעשלוס האָט אַזוי אַרום בעקומען די קראַפט פון אַ געזעץ.

לאָנדאָן, 13 (אַטע). דאָס ענגלישע אַדמי-ראַליטעט האָט בעשלאָסען אָנשטאָט די געשלאָגענע קרייצער צו 8 טויזענד טאָן זאָלען אויסגעבויט ווערען צוויי קרייצערס צו 10 טויזענד טאָן.

דער דאָזיגער בעשלוס ווערט אין די פּאָלי-טישע קרייזען בעטראַכט אַלס תשובה אויף דעם אַמעריקאַנער בעשלוס וועגען בויען נייע קרייצערס.

בראזיליען און ארגענטינא וועלען צום קעלאָג-אָפּמאַך נישט צוטרעטען.

לאָנדאָן, 13 (ספּ. טעל.) ווי ס'שטעלט זיך אַרויס וועלען בראַזיליען און אַרגענטינאַ נישט צו-טרעטען צום קעלאָג-פּאַקט, כדי אַזוי אַרום צו אונ-טערשטרייכען זייער שטעלונג גענען די פעראייניגטע שטאַטען.

די ראָזיגע ידיעה בעקומט איהר בעשטעטיגונג אין דער רעדע פון ענגלישען אונטערשטאַטס-סעק-רעטאַר, וואָס ער האָט געהאַלטען אין פּאַרלאַמענט, בעת וועלכער ער האָט ערקלערט, אַז די ביידע מלוכות וועלען צום קעלאָג-פּאַקט נישט צוטרעטען.

אָפּגעבּרענט דער יוסטיץ-פּאַלאַץ אין פּאַדוא.

רוים, 13 (אַטע) אין פּאַדואַ איז פערברענט געוואָרען דער יוסטיץ-פּאַלאַץ מיט אַלע אַרכיוען און דאָקומענטען.

בעפרייט אויף קויציע דעם מער-דער פון גענ. סלאשטשעוו.

מאָסקווע, 13 (יט"א טעלעגראַפיש) דער יודי-שער יונגערמאַן קאַלענבּערג, וועלכער האָט דער-שאָסען דעם גענעראַל סלאַשטשעוו, פאַר זיין אַנ-טייל אין די פּאָגראָמען אין אוקראַינע און ווייס-רוס-לאַנד, איז איצט אַרויסגעלאָזען געוואָרען פון תפיסה אויף קויציע.

עס געהען אַרום קלאַנגען, אַז קאַלענבּערג וועט אַ נגאַנצען נישט געמשפּט ווערען, ווייל די סאָוועטען-רעגירונג וויל נישט, אַז דער פּראָצעס זאָל פערוואַנדעלט ווערען אין אַ צווייטען שוואַרצ-באַרד-פּראָצעס.

גענעראַל סלאַשטשעוו האָט געדינט אין דע-ניקינ'ס און וראַנגעל'ס אַרמעען און אויף זיין בע-פעהל זענען דערשאָסען געוואָרען הונדערטער יודען, וועלכע מ'האָט חושד געווען אין קאָמוניזם. דורכ'ן אָרגאַניזירען אַ פּראָצעס געגען קאַלענבּערג'ן וואָל-טען אַרויסגעשוואומען אַלע גרוילטאַטען פון די פּאָג-ראָם-בּאַנדען אין אוקראַינע און ווייס-רוסלאַנד און דאָס וואָלט נישט געווען געוואונשען פאַר דער סאָוו-יעט-רעגירונג.

ערמאָרדעט דעם אפגאניסטאנער קעניג האַביבולא.

קאָוונאַ, 13 (אַטע) ווי ס'ווערט מיטגעטיילט פון מאָסקווע, אַז דאָרט זענען דערהאַלטען געוואָ-רען נייע ידיעות וועגען דער לאַגע פון אַמאַנולאַה. בעת די לעצטע קאַמפען האָט אַמאַנולאַה'ס מיליי-טער פערנומען דאָס דאָרף שאַראַ ביים טייך לאָגאַר. בעת די קאַמפען ביי אַהגאַנדי איז דער פּערטרעט-טער פון האַביבולאַס הויפּט-קאָמאַנדיר, סאַרע, גע-פאַנגען געוואָרען און לויט אַמאַנולאַהס בעפעהל דערשאָסען געוואָרען.

בערלין, 13 (ספּ. טעל.) די אָוונט צייטונגען טיילען מיט פון קאַבּול, אַז דער איצטיגער קעניג פון אַפגאַניסטאַן האַביבולאַ ספעטער הוסעין איז ער-מאָרדעט געוואָרען דורך אַ ברודער פון אַ מיידעל, וועלכע ער האָט פערפיהרט.

א מיליאן פונט שטערלינג אויף אַ'ן עדיסאָן-מוזיי.

ניו-יאָרק, 13 (ספּ. טעל.) כדי צו בעעהרען דעם געבורטס-טאָג פון עדיסאָן האָט הענריק פאָרד בעשטימט אַ מיליאָן פונט שטערלינג פאַר אַ מוזיי מיט מאָדעלען פון עדיסאָנס ערפינדונגען.

קאָנפיסקירט די „גאַזעטאַ וואַרשאַווסקאַ".

וואַרשע, 13 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָר-רעספּאָנדענט) היינט איז קאָנפיסקירט געוואָרען די „גאַזעטאַ וואַרשאַווסקאַ" פאַר אַן אַרטיקעל וועגען קוידהלען.

פרויען־הענדלער און אפעריסטען

אויסוואורפען פטר'ן דעם גוטען יודישען נאמען.

פון מעקסיקע שרייבט מען:

מיט א צייט צוריק האבען די צייטונגען געמאלדען, אז אין מעקסיקע קומען פאר טעגליך ערדציטערנישען. די אייראפעאישע קרובים האבען זיך שוין אזוראי נעשראקען פאר'ן גורל פון זייערע נאהענטע, וועלכע זענען פערוואָרפען אין מעקסיקא: ווער ווייס, וואס מיט זיי איז געשעהען?

קאנט אבער זיין רוהיג, אז די ערד־ציטערנישען געהען אונז דא אן, ווי דער פאראיאהריגער שניי. מ'האנדעלט און מ'וואנדערט ווי געוועהנליך, און איטליכען חודש קומען דא אן רעגולער מעהר ווי הונדערט יודישע עמיגראנטען, וועלכע נעהמען זיך אויך צו האנדעל אדער צו מלאכה — און די ערדציטערנישען קריכען זיי אין דער לינקער פאה נישט.

אבער נישט איטליכער ארבייט, אדער האנדעלט עהרליך. צו אונזער גרויסער שאנד, זענען ד אפאר א פאר וואכען ענטדעקט געווארען 15 יודישע פרויען־הענדלערס, וועלכע האבען שוין יאהרען־לאנג געטריבען זייער עקלהאפטער פרנסה. זיי זענען אלע ארויסגעשיקט געווארען פון מעקסיקע. איינער פון זיי, א געוויסער בארנשטיין, ווערט אפילו בעשולדיגט אין א רציחה. ער זאל האבען איינער פון זיינע פערפיהרטע א בריק געטון אין בויך און זי איז דערפון געשטארבען.

די פרויען, וואס זיי פלעגען אריינברענגען זענען ס'רוב געוועזען פון פראנקרייך, דייטשלאנד און אונגארן, א קליינע צאהל פון פוילען, אויך יודישע.

אויך א צווייטער פאל, וואס פערשאפט אויך נישט קיין כבוד דער יודישער געזעלשאפט.

עטליכע יודען האבען דא מיט א צייט צוריק געגרינדעט א האנדעלס־געזעלשאפט מיט א קאפיטאל פון צוויי מיליאן פעזאס. און אנגעהויבען האנדלען, נעהמען און געבען קרעדיט און דער געשעפט איז אזעק גלענצענדיג.

פלוצים האבען זיך אבער די מעקסיקאנער סוחרים ארומגעוועהען, אז עפעס איז דא נישט גלאטיג, מ'נעהמט סחורה און מ'צאהלט נישט. מען האט עס געמאלדען אין פאליציי. די הויפט־מאכערס האבען ביני לביני בעוויזען עוקר צו זיין קיין קובא. פאליציי האט אבער טעלעגראפירט אהין און איצט ברענגט מען זיי „מיט פאראד" צוריק קיין מעקסיקא. אין שייכות מיט דער אפערע, האט מען ארעסטירט א גרויסע צאהל יודען, וואס ווילען רייך ווערען אויף יענעמס חשבון. דער ראש איז דא זעהר א שווערער. ווער ווייס, צי מ'וועט נאך פאר יודען אויך נישט איינפיהרען קיין בעגרענצונגען, ווי מ'האט עס געמאכט פאר אראבער, קריסטען און מוסולמענער.

וויטאגריג איז אויך פאלגענדער פאקט: אין דער צייט, וואס די פרויען־הענדלערס האבען זיך כאטש געהאלטען פון ווייטען פון דער יודישער געזעלשאפט, ווייסענדיג זייער אמת'ען ווערט, זענען די איבענדערמאהנטע אפעריסטען א טייל פון דער יודישער געזעלשאפט און האבען אפילו געשפילט דא א געוויסע ראלע.

דאס מוז שארף פער'משפט ווערען!

א „דבוק" אין א פראנצויזיש שטעדטעל.

אין קליינעם פראנצויזישע שטעטעל ארדיצאס, ביי טולוז, הערט מען נישט אויף צו רעדען וועגען דעם „דבוק", וואס האט זיך אנגעלענט אויף דער שטאט און וויל פון איהר נישט ארויס. שדים און רוחות קומען יעדע נאכט אהין — ווי אין דער „פוסטער קרעטשמע" פון פרץ הירשביין — און טאנצען אנ'אמת'ען שדים־טאנץ.

דער פארמער וושערמען קרוסטעל איז גאנץ געשמאק געשלאפען, ווען ער איז פלוצלונג אויפגעוועקט געווארען דורך דריי שרעקליכע קלעפ אין טיר. די טיר האט זיך באלד אליין געעפענט, און דער פארמער איז ארויסגעשלײדערט געווארען פון זיין געלעגער, ווען ער איז אויפגעשטאנען האט ער געהאט א טיפען ביס אין רעכטען ארעם.

די פרומע בעפעלקערונג לויפט צו די גלחים און גייסטליכע פון דעם שטעטעל, זיי זאלען ארויסטרייבען דעם „דבוק" פון שטעטעל אבער אומזיסט. גלחים בעשפריצען וואס הויז מיט הייליג וואסער. זאגען אלערליי שפרוכען אבער דער „דבוק" וויל נישט ארויס.

אלע שכנים זענען אנטלאפען פון דער אומגעבונג און האבען געשוואוירען, אז זיי וועלען אהין נישט צוריקקומען, כל זמן דער „דבוק" וועט פון דארט נישט ארויס. דער שטאט־ראט ווייסט נישט ווי אזוי אפצושטעלען דעם גרויש פון שטעטעל. קינדער און קייט אנטלויפט און דאס שטעטעל שטארבט אפ...

וואהרשיינליך האנדעלט זיך דא וועגען א געשיקט שפיצעל פון איינעם פון די איינוואוינער...

Dr. med. H. Lubicz
צענעלניאנא 43, טעל. 41-32
[illegible]
(העור־אויסשלאג)
[illegible] 8—10 און פון 5—9 [illegible]

יורידישע עצות.

אין דער דאזיגער אפטיילונג גיט די רעדאקציע פון „נייעם פאלקסבלאט" ענטפערען אויף יורידישע פראגען, וואס ווערען צוגעשיקט שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופאן.
יורידישע אפטיילונג
פון „נייעם פאלקסבלאט".
[illegible]
גילטיג דעם 14-טען פעברואר 1929

Sz. .K .8806

אזוי ווי די גאנצע טרייב־אינסטאלאציע איז אייער און נישט דעם הויזווירט־אייגענטום, דעריבער אינטערליגט דער לאקאל אלע פארשריפטען פון דעקרעט וועגען לאקאטארען־שוץ.

8807. א לעזער פון זגערזש.

איהר דארפט זיך ווענדען מיט אנ'אנקלאגע צו דער קרייז־פערוואלטונג פון די קראנקען־קאסעס. מיר ראטען אייך אבער פונדעסטוועגען וועגען אייער ענין זיך פריהער צו פערשטענדיגען פערזענליך מיט אונזער יוריסט.

8808. א פאראינטערעסירטער לעזער פון מלינארסקע.

אויב איהר האט קאטעגאריע D, וועט מען אייך אהן יעדער מניעה ארויסגעבען אנ'אויסלענדישען פאס. אזא פאס קאסט ווי געוועהנליך 250 זל. מען קאן אויך בעקומען גענצליך אומזיסט אדער הנחה פעסער אפהענגיג פון צוועק פון אייער רייזע.

.I 43 .8809

אויב ס'געהט וועגען א געשעפטס־לאקאל, ראטען מיר אייך איינגאנצען נישט צו מאכען קיין קאנטראקט, כמילא וועט איהר שפעטער זיך קאנען ווענדען אין אורוש. ראזיקמטשי וועגען פעסטשטעלען דאס גרונד דירה־געלד קוים וועט איהר אבער יא שליסען אזא קאנטראקט, וועט ער פערציכטען אומבעדינגט אין משך פון דער גאנצער אפגערעטער צייט.

8810. פישער.

אין פוילישען מיליטער ווערען אריינגעצויגען נאר פוילישע בירגער און אזעלכע פערזאנען, וועלכע זענען אייגענטליך נישט קיין פוילישע בירגער און קאנען אבער אויך נישט בעווייזען, אז זיי האבען די בירגערשאפט פון אנ'אנדערע מלוכה.

דאגעגען די פערזאנען, וועלכע קומען קיין פוילען אלס בירגער פון א פרעמדער מלוכה, קאנען בשום אופן נישט ווערען אריינגעצויגען אין פוילישען מיליטער, מעגען זיי אפילו פריהער זיין געווען פוילישע בירגער.

8811. גוטווייס פון קאנסטאנטינער 35.

דער הויזווירט האט נישט קיין רעכט נישט צו וועלען איינמעלדען אין הויז־בוך די פערזאנען, וועלכע וואוינען ביי אייך. מעלדעט וועגען דעם אין אייער פאליציי־קאמיסאריאט.

8812. אבראמזאן.

דער הויזווירט האט לגבי אנדערע בעלי־חובות פאר דירה־געלד פארצוג.

וואס שייך שטייערן, גילט שוין נישט אזא פארצוג לגבי דער פרעטענציע פון הויז־ווירט.

B. H. .8813

וועגען אקט אינטערציז. מוז געמערקט ווערען אין האנדעלס־רעגיסטער.

אין געגענפאל וועט שפעטער אייער פרוי זיך נישט קענען אויף איהם פערופען ביי א ווילאנטשעניע.

וואס שייך הכנסה שטייער, לייגען די פינאנץ־אמטען בכלל נישט קיין אכטונג אויף אקטען־אינטערציזיעס.

8814. ל. פשעדבארסקי.

דער מאגיסטראט האט דאס רעכט צו מאנען דעם שולדיגען חוב פאר קראנקען־קאסטען נישט בלויז ביים קראנקען גופא, נאר אויך אפילו ביי זיין זוהן, אלס איינס, צי ער וואוינט מיט איהם צוזאמען אדער נישט און אויך צי ער איז פערהייראט אדער נישט.

8815. ה. עדעלמאן.

אויב אייער דירה איז אין יוני 1914 געגאנגען 70 רובעל, דארפט איהר פאר'ן לעצטען קווארטעל פון פאריגען 1928 יאהר צאהלען 58 פראצ. פון גרונד דירה־געלט (ד. ה. 55 פראצ. אייגענטליך דירה־געלד און 3 פראצ. אויפ'ן חשבון פון די אויסגאבען), וואס בעטרעפט צוזאמען 27 זל. 13 גר.

די פערשווערונג

פון קרוינפרינץ רודאלף געגען קייזער פראנץ יאזעף.

3.

רודאלף איז געבליבען שטעהען ערשטוינט, ער האט געוואוסט, אז הינטער די ווערטער פון זיין פאטער געפונט זיך עפיס א שפיצעל. ער האט געווארט אויף די ווייטערע ווערטער פון זיין פאטער.

פראנץ יאזעף האט דאס בעמערקט און האט זיך אנגערופען:

— נו, וואס רעדסטו נישט קיין ווארט? דארט יא, דארט זענען די בעדינגונגען.

האסטו זיי... לייען!

רודאלף האט פון דער נישט פערקלעבטער קאפערטע ארויסגענומען עטליכע דאקומענטען, וועלכע ער האט דורכגעבליקט מיט דער גרעסטער פערוואונדערונג.

— איך פערשטעה גארנישט!... האט ער געהויבען מיט די אקסלען — א פאספארט אויפ'ן נאמען פון א ווינער גרויס־אינדוסטריעלער ווילהעלם פאן ערנסט... א באנק קאנטא אויף מיין נאמען — ווייטער... אנדערע אויפ'ן נאמען פון ערנסט אויף א באנק פון מעקסיקא... באהן־בילעטען קיין טריעסט און שיפס־קארטען... קיין סידנעי. וואס זאל דאס בעדייטען?

נאך א מינוט:

— וואס איז דאס, א געלעכטער צי א טעות?

— נישט דאס ערשטע און אויך נישט דאס צווייטע — האט רוהיג געענטפערט פראנץ יאזעף — אנ'ערנסטע ענטשיידונג פון א פערוויקעלטער פראגע, וואס ווערט אויפגעווארפען פאר אונזער דיפלאמאטיע צוליב דיין לייכטזיניגקייט. א טראנפאלגער, וואס האט דעם מוט אוועקצווארפען זיין ווייב, א בעלגישע פרינצעסין, א טראנפאלגער, וואס מאכט זיך גארנישט פון די פריינדשאפטליכע בעציהונגען צווישען צוויי מלוכות, א טראנפאלגער,

וואס וויל דורך א גט־מעשה ארויסרופען אנ'אייראפעאישען סקאנדאל און לעכערליך מאכען דעם האבסבורגער הויף אין די אויגען פון די אונטערלעגענע פעלקער און פון דער גאנצער וועלט, א טראנפאלגער, וואס וויל פאר זיין ליידענשאפט... פאר זיין שגעון... זאל זיין אפילו פאר דעם פערזענליכען גליק! — גרינגשעצען די טובה פון דער מאנארכיע, די אינטערעסען פון די פעלקער, וועמענס פיהרער ער דארף ווערען נאך זיין טויט,

איא טראנפאלגער מוז זיך אפזאגען פון זיין טראן אויב זיינע פריוואט־געשעפטען זענען ליבער פון די מלוכה־פליכטען דער מוז בלייבען א פריוואט־פערשוין, „ווילהעלם ערנסט! — איא זוהן, וואס וויל נישט זיין דער נאכפאלגער פון זיין קייזערליכען פאטער און בעליידיגט דעם ווערט פון דער קרוין צוליב עפעס א ווטשערא — איא זוהן ברויך איך נישט, איא זוהן טאר נישט טראגען דעם נאמען פון א האבסבורגער, דער קייזער פראנץ יאזעף וויל נישט האבען אזא זוהן... יא, דו וועסט בעקומען א גט, איך וועל זיך ווענען דעם בעמיהען ביים פויפסט — אמת א דיסקרעטען גט, אבער ער וועט האבען דעם זיגעל פון הייליגען פאטער, ווייל איך וויל נישט, אז דו זאלסט זיין א בינאמיסט...

דו וועסט ארויספאהרען מארגען — באלד מארגען אינדערפריה, ד' ווערסט? עס וועט מכלומרשט הייסען, אז ד' ומאכסט א רייזע ארום דער וועלט (קיין סידנעי וועל איך דיר ארויסשיקען דעם גט) און... דאן...

— וואס דאן? — רודאלף האט עס געפרעגט שטארק פערוואונדערט. ער האט נאך נישט געקענט פערשטעהן, וואס דער פאטער מיינט אייגענטליך אבער ער האט געפיהלט, אז עס געהט אין א שרעקליכער זאך...

— ...דאן — האט געענדיגט דער קייזער מיט אביסעל א געדריקטער שטימע — וועלען מיר מודיע זיין דער וועלט, אז קרוינפרינץ רודאלף איז ערגיץ אויפ'ן וועג פערפאלען געווארען. דו וועסט דאן אויפשוואומען אלס ווילהעלם ערנסט... עס וועט זיך געפונען א שיפעל, וואס וועט דיך איבערפיהרען קיין מעקסיקא — איך וועל דיר פריהער נאך ארויסשיקען דיין געליבטע, וועלכער דו קאנסט אונטער א שבועה דערצעהלען דעם סוד.

אין מעקסיקא וועסטו מיט איהר חתונה האבען און וועסט קאנען זיין גליקליך, פריי פון הייב, קינד, פאטער, מוטער, שוועסטער, עסטרייך און אייראפע. נאר מיט דיין געליבטער, און איך קען דיך נישט מעהר. די וועלט וועט פון דער זאך קיינמאל נישט געוואהר ווערען. קרוינפרינץ רודאלף וועט אויסגעמעקט ווערען פון בוך פון די לעבעדיגע און מען וועט איהם פראקלאמירען אלס „פערפאלען אהן א שום ידיעה". די גאנצע וועלט־פרעסע וועט נאר דאס שרייבען.

— און איך?

— און דו וועסט שווייגען, ווייל פאר דעם רעכט צום גליק און צו נעהמען ד' רייכע רענטע פאר דער פאמיליע ערנסט, די קומענדיגע בירגער פון מעקסיקא, וועסטו מיר דא היינט געבען די האנד, אז דו וועסט צוהאלטען די בעדינגונגען פון אונזער אפמאך. דו וועסט אויף אייביג הייסען ערנסט! — רודאלף וועט פערשוואונדען אהן א שום ידיעה. דאס איז דער אויסוועג פאר דיר! — א צווייטער: די זאגסט זיך אפ פון דיין געליבטער און בלייבסט דאס, וואס דו ביסט!... קיין אנדערער אויסוועג איז נישטא.

דער קייזער האט זיך אויסגעצויגען אין פאטעל, ער האט שווער אפגעסאפעט.

רודאלף האט צוזאמענגעלענט די הענד אויף דער ברוסט און איז געשטאנען ווי א מאנומענט זיין פנים איז געווען פול מיט שטאלץ.

— איך האב אויסגעוועהלט! — האט רודאלף געענטפערט ענטשלאסען.

— נישט דאס ערשטע, נישט דאס צווייטע... פאראן א דריטער אויסוועג!

— וועלכען?

— א קייזער האט נישט קיין רעכט אריינצוקוקען אין די הארץ־טיפענישען פון די קלענסטע פון זיינע בירגער, א פאטער, וואס זאגט זיך אפ פון זיין זוהן, האט נישט קיין רעכט פון איהם צו פאדערען ווידוי. מיין וועג געהער צו מיר.

פול מיט מאיעסטעטישען שטאלץ איז רודאלף אוועק צו דער טיר, ער האט אויפגעדרעהט דעם שלאס. אין דעם מאמענט האט זיך פראנץ יאזעף אויפגעכאפט פון זיין פלאץ און האט אויסגערופען:

— בלייב דא!

— וואס ווילסטו? האסטו נאך וועניג בלוט פון מיר געזאפט?

— רודאלף, עס דערנעהנטערט זיך די 6־טע שעה, וועסט נאכגעבען אדער נישט?

— ניין!

— איך וועל דיך דערצו צווינגען!

— דו קאנסט עס נישט.

— יא, איך קען א סוד, וואס מאכט דיך אומגליקליך אויף דיין גאנץ לעבען. טוסטו נישט איצט מיין ווילען, דאן ביסטו נאך פאר 8 א זיינער אין דער פריה אין א תפיסה־קאמער. דו ביסט א געמיינער מערדער.

— איך???

— דו, דיינע מענשען האבען נעכטען 7 א זייגער אינאזענד אין דעם וועלדעל ביים וועג וואס פיהרט קיין מייערלינג אונטער דיין אויפזיכט און מיט דיין אנטייל דערמארדעט דעם גראף באלטאצי. איך האב עדות, וואס האבען דאס געזעהען און געגנג נאר מיין איין ווארט, אז דו זאלסט געמשפט ווערען פון געריכט ווי א געמיינער פערברעכער און מערדער.

ביי די לעצטע ווערטער איז רודאלף שוין מעהר נישט געווען אין קייזערליכען סאלאן. ער האט צום לעצטען מאל געווארפען א בליק פול פעראכטונג צו זיין איינענעם פאטער און האט הינטער זיך פערטראסקעט די טיר.

דער קייזער איז אנידערגעפאלען אין זיין אייגענעם פאטעל. (ווייטער וועט קומען).

הילצערנע עסענס.

(פעליעטאָן).

פון ב. קאָוונער.

דייטשלאנד זאָל לעבען!

נאָך אַ מדינה איז דאָ וואָס מען קען זאָגן.

אָט לייען איך אין אַלע צייטונגען, אַז אַ דייטשער וויסענשאַפטס-מאַן האָט אויסגעפונען, אַז מען קען מאַכען אַלערליי אַכילות פון האָלץ. יאָ, פון איינפאַכען האָלץ, וואָס מיר געברויכען פאַר מעבעל אָדער אויף צום ברענען.

אין אַנדערע ווערטער הייסט עס, אַז וואו איהר זעהט אַ וואַלד, אָדער אַן אייינציגען בוים, אָדער אַפילו די טעלעגראַף-סלופעס, מיינט עס פשוט עסען פאַר'ן מענשען.

און ער רעדט נישט גלאַט אין דער וועלט אַריין, דער וויסענשאַפטס-מאַן. ער האָט עס בעוויזען אויף אַ קאָנגרעס פון בעריהמטע מענשען, אַלעמען געגעבען צו פערזוכען פון זיינע הילצערנע עסענס און זיי האָבען זיך אַלע ממש בעלעקט...

זיי האָבען צוגעגעבען, אַז קיין בעסערע שפייז האָבען זיי נאָך אין דייטשלאַנד נישט געהאַט.

און אַזוי ווי דאָס דייטשע פאָלק האָט פיינד צו שלאָפען, האָט מען שוין טאַקע געעפענט אַ פאָר פאַבריקען און מען אַרבייט שוין אויס די הילצערנע אַכילות פאַר'ן דייטשען פאָלק.

דערווייל זענען בעשעפטיגט אין די פאַבריקען אַרום 6 הונדערט אַרבייטער. אָבער דאָס איז נאָך נישט אַלץ: מען בויט נייע פאַבריקען און באַלד-באַלד וועלען זיין בעשעפטיגט אַ פאָר מיליאָן מענשען דערביי.

הכלל, דאָס דייטשע פאָלק איז שוין פערזאָרגט מיט עסען ביז משיח וועט קומען.

און אַזוי ווי דייטשלאַנד האָט אויך אויסגעטראַכט שטאָף פון קליידער, וואָס איז געוועבט פון האָלץ-פעדים, איז איהר גוט ווי די וועלט!

ווער ווייסט ווי לאַנג ס'וועט נאָך נעהמען ביז מיר וועלען דערגרייכען צו אַזאַ מדרגה! אין הלכות אכילה שטעהען אַגב אַ פּנים ווייט הינטערשטעליג...

דאָס איינציגע, וואָס דאָס רוב האָבען פון האָלץ, איז — קעפּ... און מאַנכע יודישע שרייבער פערמאָגען אַ הילצערנע עברי...

שווער, זעהר שווער איינצובייסען זייערע אַנ׳אַרטיקעל...

איך שטעל זיך פאָר אין אַ יאָהר אַרום: איך מאַך אַ לוסט-רייזע קיין דייטשלאַנד אין דעם גרויסען דייטשען צעפּעלין. איך זיץ אַ צעהנדליג טויזענד פוס הויך, ערגיץ אין די וואָלקענס, און איך עס אָנבייסען, נישט אַליין, נאָר מיט'ן פּיהרער פונ׳ם שיף. מיט ד״ר עקענער. ער, דער דאָקטאָר, קוקט דורך דעם מעניו און הייסט זיך דערלאַנגען צוריבענע האָלץ מיט זיסע סמעטענע; דריי לאַטקעס געמאַכט פון דעמבענע האָלץ און הילצערנע קאַרטאָפעל אויף הילצערנע שמאַלץ...

דערנאָך פערטרינקט ער מיט אַ זאַפט, וואָס רינט אַרויס פון בוימער.

איך, ווידער, הייס זיך געבען אַ הילצערנעם שני צעל געפרעגעלט אין הילצערנע ציבעלעס און צימעל געבאַקען פון זעגעכץ...

דאָס איז זעהר גרינג פאַר'ן מאָגען; נישטאָ קיין בעסערע זאַך...

אָט אַזוי, בעשטעלען מיר צו יעדען מאָלצייט אַנדערע אכילות פון האָלץ. אי ס'איז געשמאַק און אָס אַ שטייגער האָט דאָ צו זיין טייער? נישט טייער.

אַז מ'ט איין טעלעגראַף-סלופּ קען מען ענדערען צעהן דייטשע אַרבייטער-פאַמיליעס.

טאָמער וועט אַ דייטשער אַרבייטער אַרויס אין שמייק נעגען זיינע ברויט-געבער, וועט ער שוין מעהר נישט קענען זאָגען, אַז ער וויל אַ גרעסער שטיקעל ברויט; דער ברויט-געבער וועט איהם צואַרפען אַ שייטעל האָלץ, אָדער עטליכע שפּענער, אָדער גאָר אַ פּאָר שטעקענס — און ער, דער אַרבייטער, וועט צוריקגעהן צו דער אַרבייט...

וועט אַ דייטש אַהיימקומען פון דער פאַבריק אַ מידער, אַ הונגעריגער, וועט איהם די פרוי זיינע גרייטען צום טיש: אויפ'ן הילצערנעם טיש וועט זי אַוועקלעגען אַ לאָקשענברעט, דאָס וועט זיין דאָס טישטוך; דערנאָך וועט זי אַוועקשטעלען אַ בענקעל. פערשטעהט זיך, פון האָלץ; אַוועקלייגען אויפ'ן טיש לעפעל און גאָפּעל פון האָלץ; אַוועקשטעלען הילצערנע כלים; דערנאָך ערשט דערלאַנגען צום טיש אַ געבראָטענעם וואַלגערהאָלץ בעשמירט מיט פוטער אָדער מיט חזיר-שמאַלץ...

איך שטעל זיך אויך פאָר אַ באַנקעט אין בערלין אין אַ פאָר יאָהר שפּעטער: דער באַנקעט ווערט געגעבען, לאָמיר זאָגען, פאַר אַ דיכטער, פאַר אַ פּאָעט, וואָס האָט אַ גרויסען נאָמען פאַר זיין הילצערנער פּאָעזיע...

אַלע קאָלעגע-שרייבער און דיכטער זיצען אַרום לאַנגע טישען און הילצערנע קליידער און מען דערלאַנגט זיי הילצערנע אכילות: הילצערנע גולאַש, הילצערנע לאַטקעס, בולקעס געבאַקען פון האָלץ-מעהל און פיש אָנגעפילט מיט האָלץ-ברעקלעך.

דערנאָך הויבט זיך אויף דער „טאָסטמייסטער״ און ער הויבט אָן אין אַ הילצערנעם לשון פאָרצושטעלען די רעדנער, און יעדער איינער פון זיי האַלט אַ הילצערנע דרשה און דער „חתן היובל״ בעדאַנקט די הילצערנע רעדנער פאַר דעם גרויסען כבוד וואָס מען פערשאַפט איהם פאַר זיינע גרויסע שאַפונגען...

דערנאָך ווערט געגעבען אַ קאָנצערט און מען זינגט הילצערנע לידער, געשריבען אין אַ הילצערנעם יודיש...

אָט אַזוי מאָלט אויס מיין פאַנטאַזיע אַ באַנקעט מיט 5 יאָהר שפּעטער אין בערלין פאַר אַ יודישען דיכטער.

ווען איך וואָלט נישט זיין אַזוי שלאָף נאָך מיין ווריפע, וואָלט איך געלאָזען מיין פאַנטאַזיע פליהען אַ סך העכער, נאָר איך האָב קיין כוח נישט... דער קאָפּ דרעהט זיך מיר און איך פיהל ווי צום חלשן...

קינדער, רופט אַ דאָקטאָר!...

ארט״ — זאַכאַדניאַ 43

יודישער קאַמער-טעאַטער

לייטונג: **מ. בראָדערזאָן.**

היינט, דאָנערשטאָג, צוליב'ן פראָסט, ווערט נישט געשפּילט

מאָרגען, פרייטאָג — 2 פאָרשטעלונגען: אָנהויב 7.45 און 10 אָוונט

דער פּראַכטפולער 5. קאַרנאַוואַל-פּראָגראַם

א. נ. „מאַסקאַראַד״

1) אוביערטור. 2) דער דייטש. 3) כשוף. 4) שאלות און תשובות. 5) דער וואַלד גזלן. 6) אַ מויד אַ צימעס. 7) אַ קיבן פון קאַרנאַוואַל. 9) דער ווייסער מאַסקאַראַד.

טעקסטען פון שלום עליכם, מ. בראָדערזאָן און י. אַבערזשאַנעק. :—: מוזיק-קאָמפּ.: דוד ביינעלמאַן. קאָנפ.: י. ריינגלאַס. קאָסט.דעקאָר.: ד. מאַטוס און ש. בלום. ליכט-עפעקטען: י. יעראַזאַלימסקי.

די קאַסע איז אָפען טעגליך פון 6 אָוו., שבת פון 1.30 ביז 5 נאָכמ. און פון 7 אָוונט.

אויב דו ווערסט שלאָגען מיינע יודען ועל איך שלאָגען דיינע.

(ענדע פון 3-טע זייט)

און איהם האָט מיטגעהאָלפען דער זשורנאַליסט שייקאַרו, וואָס איז אויסגעוועהלט געוואָרען אויף דער רעגירונגס-ליסטע. נאָך די אויפקלערונגס רעפּליקען פון די יודישע דעפּוטאַטען יוסף פישער און לאַנדאַו, האָט געענטפערט אין נאָמען פון דער רעגירונג דער אינערן-מיניסטער דר. וואַידאַ-וואָיעוואָד. דער לעצטער האָט אויך גאָר בעשולדיגונג וועגען דעם בלאָק מיט די ציוניסטען געענטפערט, אַז די ליבעראַלען און די אַזוי-עסקאַנער האָבען אויך געשלאָסען בלאָקען מיט יודען. דערביי האָט ער געברויכט די קלאַסישע פראַזע: אויב דו, ה' נאָנאַ, וועסט שלאָגען מיינע יודען, וועל איך שלאָגען דיינע. איבערגעהענדיג צו ערנסטערע ארגומענטען, האָט וואַידאַ-וואָיעוואָד געזאָגט כהאי לשנא: „אויב איהר ווילט, ה' נאָנאַ, וויסען, פאַרוואָס מיר האָבען געשלאָסען אַ וואַהל-אָפּמאַך מיט די ציוניסטען, קען איך אייך דערקלערען, אַז מיר האָבען עס געטאָן, בכדי נישט צו זיין געצוואונגען צו שיקען שיפּרירטע און נישט קיין שיפּרירטע ענטשולדיגונגס-טעלעגראַמען קיין ניו-יאָרק און לאָנדאָן, אָדער צו דער „אַליאַנס-איזראַעליט״, און אַז מיר זאָלען נישט דאַרפען שמייכלען תמיד, ווי איהר, ה' נאָנאָ און דער ה' וואַקאַ (דער געוועזענער אויסערן-מיניסטער אין קאַבינעט פון בראַטיאַנו) צו די פאָרשטעהער פון די איבענדערמאָנטע מלוכות. וועט זיי מאַכען אַ בזיון אין רומעניען״.

די אַסימילאַטאָרען פון דער „אוניאונייא״ מאַכען פון דעם לעצטען ענטפער פּאָליטישען קאַפּיטאַל אין בעהויפּטען, אַז די רעפּאַטע איבער'ן ציוניזם בעדייט אַ קלאַפּ פאַר'ן יודישען פּאַ-לאַמענטאַרישען קלוב. זאָלען מיר אַפילו זאָגשאַצען די סומה פון די אַסימילאַטאָרען אויסצונוצען די דאָזיגע געלעגנהייט, צו דיסקרעדיטירען די יודישע נאַציאָנאַלע אידעע, בלייבט דאָך דער אַלגעמיינער פּאָן פון די דעבאַטען איבער'ן ציוניזם, וואָס טראָגט נישט קיין איבעריגען יודענפריינטליכען כאַראַקטער.

ס'איז נאָך נאַטירליך צו פריה פעסטצושטעלען אַ פּראָגנאָז איבער דער צוקונפט פונ'ם יודישען נאַציאָנאַלען קלוב אין רומעניען. ס'דאַרף אָבער זיין קלאָר, אַז דער איצטיגער רעגירונגס-פּאַרטיי איז נאָך ביז היינטיגען טאָג פרעמד די אויפפאַסונג פון דער יודענפראַגע אַלס מינאָריטעטן-פּראָבלעם און אַז די נאַציאָנאַלע אַנערקענונג קען דערגרייכט ווערען נישט דורך נאָבעלע ושעסטען, נאָר אויפ'ן וועג פון קאַמף. ס'בלייבט צו האָפען, אַז אַזעלכע דיסקוסיעס, ווי די לעצטע, וועגען ציוניזם, וועלען ווירקען אויפ'ן יודישען קלוב אויף אַנ'אויסניכטערענדיגען אופן. די לעצטע לעקציע פונ'ם דר. וואַידאַ-וואָיעוואָד וועט אָנלערנען די יודישע פּאַרלאַמענטאַריער נישט נעמען אויף זיך קיין אויפגאַבען, צו פערזאָרגען „העכערע מלוכה-אינטערעסען״ און וועט זיי ריכטירען די איינציגע ליניע פון ווירדיגען נאַציאָנאַלען זעלבסט-שוץ. אונטערען האַמער פון די אַנטיסעמיטישע אָנגריפען און דער קאַוואַדלע פון דער פּאָליטיק [illegible] וועט נאָך דער שטאָלצער אַפּוועער קענען אויסשמידען פונ'ם נאַציאָנאַלען קלוב אַ כלי-זיין אינ'ם קאַמף פונ'ם רומענישען יודענטום פאַר זיין נאַציאָנאַלען קיום. (יט״א).

י. יעווין.

Dr. Różaner

ספעציאַליסט פאַר הויט-, ווענערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע.

הײלונג מיט קווארץ-שטראַהלען און דיאַטערמיע

DZIELNA 9 (Karutowicza), tel. 28-98.

נעמט אָן פון 8—10 און פון 5—8, פרויען פון 3—4 וואַרטע זאַל פאַר פרויען.

Dr. med.

B. Robinzon

אינערליכע און קינדער-קראַנקהייטען.

פּעטריקאָווער 10, טעל. 31-86

נעמט אָן פון 8—$9\frac{1}{2}$ פריה און פון $3\frac{1}{2}$—$4\frac{1}{2}$ נאָכמ.

Dr. med. STUPEL

.12 Szkolna 12.

ספעציאַליסט פאַר הויט, האָר און ווענערישע קראַנקהייטען, ...

נעהמט אָן פון 8 ביז 9 אין אָוונט.

Dr. Z. Rakowski

ספעצ. פאַר אויערען, נאָז, האַלז און נערוון-קראַנקה.

קאָנסטאַנטינער 9. טעל. 27-81.

שפּרעכשטונדען פון 12—2 און 5—7. נעמט אויך אָן אין לעשניצע, ...

Dr. H. WOLKOWYSKI

צעגעלניאַנא 25, טעל. 26-87

ספעציעל אַרצט פאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען. מענער-שוואַכע. ...

דער שוואַרצער וואָלף

(60

(ראָמאַן).

— איך מיין — האָט ווערטהיימער אַ שמייכעל געטאָן — אַז פון אונזער שמועס קומט גאָר נישט אַרויס. אונזערע כאַראַקטערען, ווייזט אויס, דערלויבען נישט אויף געגענזייטיגען צוטרוי. הייסט עס, אַז עס וועט אוודאי בעסער זיין, ווען מיר וועלען איבעררייסען אונזער געשפּרעך, און וועלען זיך צוריקקעהרען צו אונזערע עסקים... אמת, איך בין זנערכט? פונדעסטוועגען אָבער האָב איך אייך געוואָלט געבען אַ פריינדליכע עצה.

— וואָס פאַר אַנ'עצה?

— היט זיך פאַר דזשייקאָבס'ן.

וולאַדעק האָט מיט אַ שמייכעל אַ שאָקעל געטאָן מיט'ן קאָפּ:

— איך דאַנק אייך.

— איך בין אייך פולשטענדיג ערנסט מתרה!

— האָט ווערטהיימער לעבהאַפט צוגעגעבען — איהר פערשטעהט דאָך אַוודאי אַליין, אַז אייער גורל אינטערעסירט מיך נישט ספּעציעל, אָבער מיר איז געפעלען געוואָרען מיט וואָס פאַר אַ דרייסטקייט איהר האָט אויפגענומען אונזער אויספאָרשונג. און — ס'וואָלט מיר באמת געווען אַ שאָד, ווען אַזאַ איינעם ווי איהר זענט, וואָלט אין גאַס אַוועקגעלעגט עפעס אַ געזונגענער לאַבוז. איהר זענט פּאַקטיש וועגען אַ בעסערן גורל!

— איהר האַלט, אַ דזשייקאָבס געדענקט אַזוי שטאַרק אין מיר?

— דזשייקאָבס איז זעהר אַ שלעכטער מענש, און אַ נוקם ונוטר. ער האַסט אייך. פאַרוואָס עס איז אַזוי, ווייס איך נישט. אפשר איז עס אייך מעהר בעקאַנט, פאַרוואָס. אַלענפאַלס דאַרפט איהר פערשטעלען די שעה און די רגע, ווען איהר האָט זיך מיט איהם צונויפגעטראָפען. מיר האָבען ביים עסען גערעדט וועגען אייך, און ער האָט דערמאָנט אייער נאָמען מיט אַזוי פיל האַס, אַז מיר איז געוואָרען סטראַשנע פאַר אייך.

— איך דאַנק אייך **זעהר** פאַר אייער התראה.

— איהר זעהט פאַקטיש נישט קיין שום מעגליכקייט צו אַרבייטען מיט אונז?

— אַבסאָלוט נישט.

— געדענקט, אַז איך דאַרף אָפּגעבען אַ בעריכט דעם „אַלטען״, און איבערגעבען גענוי אייער ענטפער.

— מיין תשובה איז בעקאַנט. עס לוינט זיך נישט זי צו איבערחזר'ן — האָט וולאַדעק מיט אַ גרימאַסע אַ זאָג געטאָן.

— איך ראָט אייך, איהר זאָלט זיך נאָך איבערלייגען. איך קאָן דעם „אַלטען״, און איך ווייס, אַז ער איז גרייט אָנצונעהמען אַלע אייערע בעדינגונגען, אויב איהר וועט זיך אָנשליסען אין אונז. לאָמיר אָננעהמען, צום ביישפּיל, אַז איהר קריגט פופצעהן טויזענד רובל, תיכף אויף אייערע הוצאות מיט אַ דערלויבעניש פון מאָרגען אָן אַוועקצופאָרן פון אייער שמוציגען פאַך, און נעהמען זיך צום פערדיגען בערוף...

— גענוג... איהר זאָגט נישט ווייטער רעדען — דאָט איהם וולאַדעק היציג איבערגעשלאָגען — איהר האָט מיר געהאַט אָנגעהויבען צו געפעלען... צו וואָס דאַרפט איהר מיר דערמאָהנען אַז איהר געהערט צו די ווילדע רוצחים, וואָס האָבען הערהרגעט ראַזשינסקי'ן בעת'ן שלאָף.

— נעבעך! — האָט ווערטהיימער ווייך אַרויסגעשעפּטשעט — דאָס איז געווען אַ געמיין שטיקעל אַרבייט... אָבער פונוואַנען האָט איהר זיך דערוואוסט?

— ס'איז נישט וויכטיג פונוואַנען איך האָב זיך דערוואוסט... ס'איז דאָך אָבער אַ פאַקט!

— יאָ, — האָט ווערטהיימער מודה-ושחורה'דיג מסכים געווען — ס'איז אַנ'אמת! איך וועל עס דזשייקאָבסען קיינמאָל נישט מוחל זיין... איהר מעגט מיר יאָ גלויבען, צי נישט גלויבען, אָבער איך פערזיכער אייך, אַז ביז היינט אין אָוונט האָב איך נישט געוואוסט, אַז ס'איז זיין אַרבייט.

— ווי-אַזוי האָט איהר עס געקענט נישט וויסען, ווען איהר אַליין זענט געווען דאָס כלי-זיין פון זיינע הענד?

— נישט אין אַזעלכע טראַנזאַקציעס, איך פערזיכער אייך! ווען ס'איז בעשלאָסען געוואָרען צו דערהרגענען ראַזשינסקי'ן האָט ביי מיר קיינער גאָרנישט געפרעגט. מען האָט עס פון מיר אויסבעהאַלטען... מחמת זיי ווייסען, אַז איך בין קאַטעגאָריש נעגען יעדער בלוט-פערגיסונג... אַך, ווען איך ווייס עס... איהר וועט מיר אָבער סיי-ווי נישט גלויבען!... ראַזשינסקי וואָלט לעבען געבליבען!

— איך וואָלט אייך געוואָלט גלויבען — האָט וולאַדעק פערטראַכטערהייט אויסגערופען — אָבער ווען איהר רעדט מיך צו שליסען אַנ'אָפּמאַך מיט אַ פערפלוכטען רוצח... 23

— ביי אונזער בערוף קאָן מען נישט אַרבייטען אין ווייסע הענדשקעס! — האָט ווערטהיימער געענטפערט.

וולאַדעק האָט דערויף נישט געהאַט וואָס צו ענטפערען, און ער האָט זיך אויפגעהויבען פון אָרט.

— אויב דאָס איז עס אַלץ, וואָס איהר האָט מיר געוואָלט זאָגען — האָט ער זיך אָפּגערופען — קאָן איך איהר געזונטערהייט איבערגעבען אייערע פריינד, אַז מיין בעשלוס איז אומווידערורופליך. אונזער געשפּרעך קאָן מען האַלטען פאַר פערענדיגט.

— וואָהין אייַלט איהר זיך? זיצט נאָך אַ ביסעל. איך האָב אייך נאָך אַ סך צו זאָגען...

— צום ביישפּיל?

— איך וואָלט געוואָלט, אַז איהר זאָלט מיר שטעלען אַ צוויי דריי פראַגען.

וולאַדעק האָט אַ שאָקעל געטאָן מיט'ן קאָפּ: ס'איז געווען קלאָהר, אַז ווערטהיימער האָט געוואָלט כאַפּען אַ שטיקעל שמועס וועגען זיינע בעציהונגען מיט לילי דזשייקאָבס.

— איך אינטערעסיר זיך אַבסאָלוט נישט מיט אייערע געשעפטען.

— ס'וואָלט אויך נישט געשאַדט, ווען איהר אינטערעסירט זיך יאָ!

(פאָרטזעצונג קומט)

בעקאַנטמאַכונג.

אין מיין ערשטקל. הערן=און דאַמען=פריזיער=אַנשטאַלט

5 פּאָלודניאָוואַ 5

זענען די פּרייזען פון שערען און ראַזירען ערמעסיגט געוואָרען לויט דעם פּאָלג. ביליגערען פּרייז:

אין מענער=סאַלאָן:
ראַזירען — — — — 40 גר.
שערען — — — 80 גר.
שערען א יונגעל מיט מאַשין 50 גר.
קאָפּ-וואַשען — — — 50 גר.
עלעקטרישער מאַסאַזש 50 גר.
דער מענער-סאַלאָן ווערט געפיהרט דורך דעם געזעצענעם מיטאַרבייטער פון קופּקע'ן ה' מאַריק.

אין דאַמען=סאַלאָן:
שערען דאַמען — — 80 גר.
אייזען און וואַסער-
אָנדולאַציע — — פון 1 זל. אן
קאָפּ-וואַשען מיט עלעקטרישען
טרוקען-אַפּאַראַט — — 1 זל.
מאַניקור (א חוץ פרייטאָג, שבת) 70 גר.
דער דאַמען-סאַלאָן געפינט זיך אונטער דער לייטונג פון ה' האָל בערשטאַרט

פּרייז 2 זל. שנעל און דייטל! פּרייז 2 זל.

רעכטס=קאָנסולטענטען=ביוראָ

„PORADA"-„פּאָראַדאַ"

10 פּיעטריקאָווער 10

אונטער לייטונג פון א לאַנגיעהריגען און רוטינירטען געריכטס-סעקרעטאַר. שרייבט אַלערליי ביטעס און אַפּעלאַציעס, קלאַגזולעס אין זאַבזי-פּיעטשעניעס. אינפאָרמירט און שרייבט אין אַלערליי מיליטער-ענינים. אויך איבערזעצונגען אין פרעמדע שפּראַכען.
אויסקויפען פון פּאַטענטען. אויסקויפען פון פּאַטענטען.

וואָרנונג!

אזוי ווי ס'האָבען זיך בעוויזען אין שטאָט פערשידענע נאָכגעמאַכטע פּעלד=בעטען, מאַך איך בעקאַנט דאָס געעהרטע פּובליקום, אַז די עכט= פאַטענטירטע **בעטעז** עכט= פאַטענטירטע
זענען פּערזעהען נאָר מיט דער שוץ-מאַרקע

PALMA-PATENT

פאַר וועלכע מיר זענען פּעראַנטוואָרטליך ביז 3 יאָהר.
— צו בעקומען אין אַלע געשעפטען. —
אויסערדעם, בעזיצען מיר שטענדיג אויף לאַגער אין א גרויסען אויסוואַהל
ניקעל=בעטען, אַמעריקאַנקעס,
ניקעל-קינדער=בעטען, קינדער=וועגעלעך,
קינדער=בענקעלעך טיש=בעטען,
אויף רעדלעך. מעטער=מאָס,
מאַטראַצען געבעטע, שאַסקאַווע און קאַנאַדיסקע **קאַזעטקעס** און **טאַפּטשאַנעס**
בעמ.: בעטלעך מיט וועגטלעך ווייס און ברוין 17 זל., פּאָלאָווע-בעט. 14 זל.
רעיעלע בעהאַנדלונג, פאַבריקס=פּרייזען, זעמטליכע רעפּעראַטורען.
הורט לאָדז, פּאָלנאַצנא 24, טעל. 31-85. דעטייל

Dr. ADAM
GROSGLIK
Al Kościuszki 27
tel. 51-78,
הויט- און וועגערישע קראַנקה. רענטגען און ליכטהייל אינסט. בעמט אן פון 4—7 אין אוונט

Dr. med.
W. EYCHNER
גינעקאָלאָג=אַקושער
זגערזשער. 11.
טעל 34-72
נעמט אָן פון 6—8 אָוונט

אַלעהרערין

א גוטע פּעדאַגאָגין, ערטיילט אונטעריכט אין יודישער, פּוילישער און דייטשער שפּראַכען. פאַר ערוואַקסענע - ביליגע פּרייזן.
לאַסמאַן, בושעזשינער 15

Zaginiony został

kwit kaucyjny z Elektrowni Łódzkiej na sumę zł. 15.— na imię T. Storozum. Zwrócić takowy do T.Storozuma, Nowomiejska 6. 4369

[illegible]
דעם „נייעם פאָלקסבלאַט"
פון 7 פריה ביז 11 אוונט.
פּיעטרקאָווער 46
[illegible]

פאַרזיכטיג מיט וואָל...

וואַשעז וואָלענע אַנציגער פּונקט אַזוי פאַרזיכטיג ווי זייד

עס פערזיכערט זיך זייער ווייכקייט, בענוצענדיג דעם נייעם סאָרט זייף, וואָס שרימפט נישט איין די וואָל.

וואָל פון פערשידענע געשטאַלטען און נעמליך: סוועטערס שאַלען, וואָלענע און טריקאָ-שטרימפּ און וואָלענע העמדלעך, אומבעדינגט נויטיגע ביי ווינטער-ספּאָרטען און אויך קאַשמירער פּיזשאַמעס און פּאַסטעל-קאָלירען דאַרף מען וואַשען מיט דער זעלבער פאָרזיכטיגקייט און אפשר גאָר מיט א גרעסערער, ווי דעליקאַטע זיידענע וועש. איין איינציגע בעריהרונג מיט געקאָכט וואַסער שעדיגט איינמאָל פאַר אַלע מאָל דעם אַרט זאַכען — איין איינציג אונפאָרזיכטיג וואַשען פעראורזאַכט א נישט-גלאַטיגקייט און הארט-קייט פון דער וואָל ווי אויך אַן איינשרימפּונג...

נאָר דער נייער סיסטעם פון וואַשען אין לוקס איז ראַציאָנעל און ווירקזאַם... ווייל דאָס ווייכקייט און פוכיגקייט פון דער וואָל קען מען דערהאַלטען ביז צום ענדע און נאָך א צאָהלרייכען וואַשען... נאָר לוקס בעזייטיגט גרינדליך דעם שמוץ, פעראורזאַכט נישט קיין איינשרימפּונג פון דער וואָל. אונטער קיין אומשטאַנד טאָר מען נישט נוצען קיין הייס וואַסער. וואַשען וואָלענע אַנציגער אויסשליסליך אין לוקס און די רעזולטאַטען וועלען זיין שטוינענדע.

PRÓBKA DARMO

Kupon. Do firmy „Sunlajt" Sp. Akc., Skrzynka Poczt. 479, Poczta Główna, Warszawa.—
כ'בעט מיר צו שיקען אַן'אומזיסט פּעקעל „לוקס", וואָס איז גענוג אויף א פּראָבע-וואַשען.
נאָמען און פאַמיליע——————אדרעס——————
(מ'בעט שרייבען דעם אדרעס דייטליך און פויליש N.F.54
L.P.54—3

רענטשניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען

און ערצטליך-דענטיסטישער קאַבינעט
זגיערסקאַ 17 טעל. 16-33.

ד"ר ראַקאָווסקי נאָז, האַלז, אויערן קר.	10—11 2—3 7—6
ד"ר ראָזענאָער הויט און געשלעכטס קר.	10—11 1—2
ד"ר גאָלדשטיין- אויגען-קראַנקהייטען פּאָלאַק	1—2 7—8
ד"ר יוסטמאַן נערווען קראַנקהייטען	12—2 חוץ זונ.
ד"ר ראָזענצווייג קינדער-קראַנקהייטען	10-12 4-5
ד"ר פּאַפּיערני פרויען און געבורטס-הילף	11-1½ 5-6
ד"ר קאָנמאַר כירורגישע-קראַנקהייט. 4-5 זונ.	1—2
ד"ר ווייגבערג אינג. הערץ לונגען-קר.	12—1, 6—7
ד"ר סטופּעל רענטגען	10—12 4—6
א. גראָדזענטשיק צאָהן-ערצט	3—7
נ. ראַזעס צאָהן-ערצט	9—2

צאָהן-טעכנישע אַרבייטען, באַלייכטונגען, קוואַרצן, מאַסאַזש א.א.וו. בא דער רענטשניצע איז געעפנט געוואָרען
א רענטגען=אינסטיטוט
דורכלייכטונגען פון הויט קראַנקהייטען פון קאָפּ (פאַרך) מיט רענטגענשטראַלען, פאַר בעשטראַלונג און דורכלייכטונגען, קאָרפּ-לאַמפּע, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע, אַלע מעגליכע אַנאַליזען. א קורס פאַר שוועסטער.
אימפּונגען געגען שקאַרלאַטין (שקאַרלאַטין) פון 4—5 נאָכמ.
די רענטשניצע איז אויך אָפען זונטאַג.
ווזיט אין דער שטאָט.
ערצט.-קאָסמעטיש.גאַבינעט
פּרל. מאַרקוס נעהמט אָן פון 5—7 אָוונד

Dr. med. J. LUBICZ

ORTOPEDA, Gdańska 28, tel. 41-46

קראַנקהייטען פון די ביינער, געלענקען, פערקרימונגען פון די פּלייצעס און גלידער.
איינענע פּראַצאָווניע פון זעמטליכע אָרטאָפּעדישע אַפּאַראַטען, אין: וואַלקאָפּעס אויף פּלאַטפוסען, מאָסע-ליכע פוס, גאָכעמען א. ז. וו.
עמפּפאַנגט פון 5—7 אין אָוונט.

LEKARZ DENTYSTĄ צאָהן-אַרצט

St. GELBERG

זאַכאָדניאַ 15, טעל. 31-08.
היילט גאַנץ פּערנאַכלעסיגטע ציינער- און מויל-קראַנקהייטען, צאָהן - ציהונג אָהן שמערצען, היילט מיט ליכט - בעשטראַהלונג, ספּעציעלער לאַבאָראַטאָריום פון קינסטליכע ציינער.
נעהמט אָן פון 9 פריה ביז 7 אָוונט.

Dr. med. I. WAJNBERG

CEGIELNIANA 47, tel. 26-02

אינערליכע קראַנקהייטען. ספּעציעל פאַר לונגען-און הערץ-קראַנקהייטען, בעשטראַהלונגען און קינסטליכע מערגוזין. אין דערהיים פון 3—5 נאָכמיטאָג.

Dr. med. ALBERT GOTLIB

פּיעטריקאָווער 26,
טעלעפאָן 50=77.
אַקושער און ספּעציאַליסט פון פרויען=קראַנקה.
נעהמט אָן פון 4 ביז 7 אָוונד. 340ד

MIEJSKI KINEMATOGRAF OSWIATOWY

WodnyRynek (róg Rokicińskiej) tel.18-26
Dojazd tramwajami 16 i 10.

Od wtorku, dn. 11 do 18 lutego 1929 r. wł.
Dla dorosłych:

Poeta-żebrak

(Ballada o wisielcu)
Dramat w 9 aktach. W rolach głównych:
John BARRYMORE, Conrad VEIDT.
Dla młodzieży:

ROBINZON w DŻUNGLI

Obraz w 10-ciu aktach, według powieści I. R. Wyssa p. t. „Szwajcarski Robinzon" (Serja I.)
Następny program:

„ANIOŁ ULICY"

מעבאָל. שלאָסעריי און שווייסעריי

J. REDER

ŁÓDŹ, Konstantynowska 11
(Róg Zachodniej)
כ'נעהם אָן אַלערהאַנט שלאָסעריי-אַרבייטן צו ביליגע פּרייזען און פּינקטליכע אויספיהרונג.
פּריוואַט-וואוינונג: גדאַנסקאַ 20.

רענטשניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען

און דענטיסטישער קאַבינעט.
בושעזשינער 11, טעלעפאָן 37-63
אָפען פון 9 פריה ביז 7 אָוונד.

ד"ר אימיך נאָז, האַלז, אויערן קר.	3½—4½
ד"ר קערשנער קינדער-קראַנקה.	9-11 3-4½
ד"ר שיפּמאַן אינערליכע קראַנקהייטען	12—2
ד"ר לוביטש הויט און געשלעכטס-קר.	12½—1½
ד"ר שטערנפעלד נערווען און גייסטיגע קר.	1—2
ד"ר נאָלדבלאַט אויגען-קראַנקה.	12½—1½
ד"ר חיים כירורגישע קראַנקהייטען	2—3
ד"ר בערנסאָן פרויען און געבורטס-הילף	3—4

פּסיכאָ-טעראַפּיע, שפּראַך-שטערונגען ווי שטאַמלען א.א. ווי פּאָקען-שטעכן, קינסטליכע בערג-זון-בעשטראַהל. אינ-שפּריצונגען, מאַסאַזשען, עלעקטריזאַציע, אָפּעראַצ. אויף פּערלאַנג וויזיטען אין שטאָט. אין לאַבאָראַטאָריום ווערען אַנגענומען אַלע אַרט אַנאַליזען, אויך פּלעגמע און בלוט
אימפּונגען געגען שקאַרלאַטין.
ביי דער רענטשניצע איז געעפנט געוואָרען
א רענטגען=אינסטיטוט.

ד"ר לאַזשינסקי סטאָמאַטאָלאָג
צאָהן-ערצט 10—1 3—6
קינסטליכע ציין, קאָראָנען, מאָסטען א. א. וו.

די רענטשניצע איז אויך אָפען זונטאַג.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufmana.
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.